

Projekt

z dnia 14 listopada 2016 r.
Zatwierdzony przez.....

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA GDAŃSKA**

z dnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2016-2023.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, zm.: poz. 1579), art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, zm.: poz. 753, 1583) w związku z Rozdziałem II pn. „Relacje Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych z Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta oraz dokumentami branżowymi” załącznika do Uchwały Nr XXX/846/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030 **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2016-2023 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady
Miasta Gdańska

Bogdan Oleszek

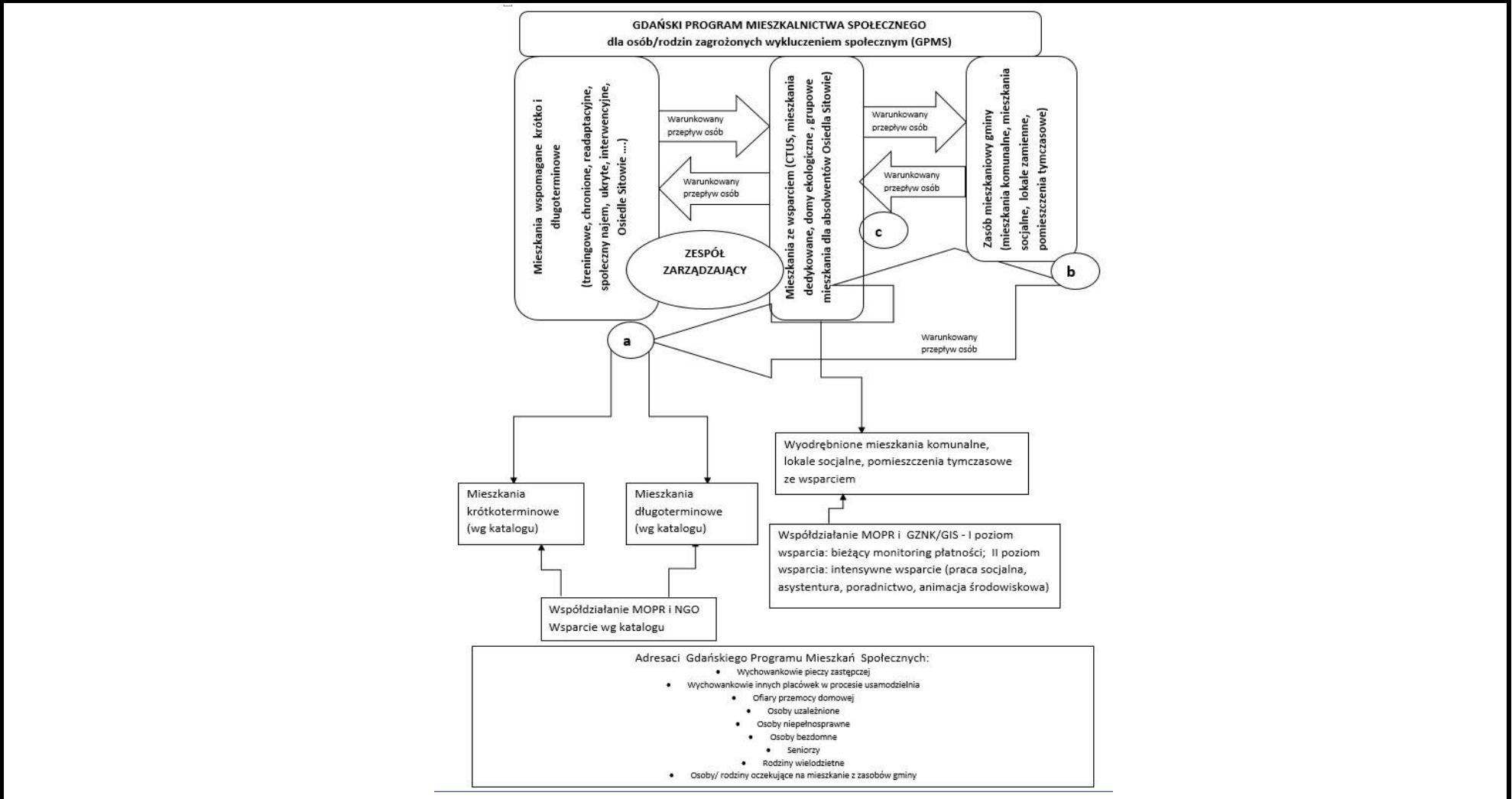
I. Informacje wprowadzające

Nazwa strategii/programu/projektu		Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2016-2023 (GPMS)
Charakter przedsięwzięcia		o x o o strategia program grupa projektów projekt
Typ przedsięwzięcia		o o x inwestycyjny nieinwestycyjny mieszany
Wstęp		W kontekście biedy i wykluczenia społecznego mieszkanie nie jest towarem. Poza zapewnieniem podstawowych potrzeb materialnych mieszkanie jest wartością, która daje poczucie godności i bezpieczeństwa, bez której dalszy rozwój cywilizacyjny nie jest możliwy. Zwrócili na to uwagę autorzy raportu „Mieszkalnictwo w roku rodziny”(2013 rok). Jednocześnie prawo do mieszkania jest jednym z podstawowych praw człowieka, zapisanym w kilku aktach prawnych polskich i międzynarodowych. W art. 75 ust. 1 Konstytucji RP jest mowa o tym, że władze publiczne prowadzą politykę sprzyjającą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych obywateli, w szczególności przeciwdziałają bezdomności, wspierają rozwój budownictwa socjalnego oraz popierają działania obywateli zmierzające do uzyskania własnego mieszkania. Od lipca 2015 roku prowadzono szerokie prace w zakresie stworzenia Gdańskiego Programu Mieszkań Społecznych dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Gdańska Nr 1784/15 powołano formalnie zespół do prac. W pracach zespołu wzięło udział około 100 osób z około 40 różnych instytucji i organizacji. Działania te prowadzone są w szerokim kręgu zaangażowanych interesariuszy. Prace te były realizacją wyzwań stawianych polityce społecznej zdefiniowanych w Strategii Rozwoju Miasta Gdańska 2030 PLUS, a także przygotowaniem się do wdrożenia zapisów dwóch jej Programów Operacyjnych – PO Infrastruktura oraz PO Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska. Programy te mówią o potrzebie rozwoju infrastruktury społecznej, a także realizacji wsparcia w społecznościach lokalnych. Rozwój mieszkalnictwa społecznego w środowiskach lokalnych, zapewniającego różne formy pomocy mieszkaniowej połączonej z dopasowanym do potrzeb wsparciem dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest jednym z ważniejszych wyzwań polityki społecznej Miasta. Zbyt często bowiem polityka integracji społecznej wobec tych osób realizowana jest instytucjonalnie. Działania ukierunkowane na rozwój mieszkań społecznych pozwolą skuteczniej reagować na złożone potrzeby i problemy społeczne osób ubogich lub wykluczonych społecznie. Wprowadzanie takich rozwiązań jest także odpowiedzią na promowaną przez Unię Europejską ideą deinstytucjonalizacji, czyli zmniejszania poziomu wsparcia instytucjonalnego na rzecz tańszego i bardziej skutecznego wsparcia w środowisku. Wsparcie w zakresie opieki i schronienia osób starszych, niepełnosprawnych, zaburzonych psychicznie czy osób bezdomnych prowadzone jest głównie w placówkach. W Gdańsku dysponujemy ponad 1700 miejscami instytucjonalnymi dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a w ciągu roku korzysta z nich kilka tysięcy osób. Tymczasem znaczna część usług społecznych skierowanych do tych grup mogłaby być realizowana w środowisku lokalnym (bez potrzeby instytucjonalizacji). Wyzwanie to z jednej strony związane jest z budowaniem sieci wsparcia osób potrzebujących w środowisku, a z drugiej strony ze stworzeniem odpowiedniej infrastruktury zwłaszcza nieinstytucjonalnej dla osób starszych, niepełnosprawnych, zaburzonych psychicznie, rodzin wielodzietnych, wychowanków pieczy zastępczej i innych placówek w procesie usamodzielnienia, ofiar przemocy domowej, osób uzależnionych, imigrantów czy osób bezdomnych. Po raz pierwszy zinventaryzowano wszystkie działania społeczne, które zaspokajają również potrzebę mieszkania. Po raz pierwszy podjęto próbę pogodzenia prawa z zakresu pomocy i integracji społecznej z prawem gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy. Takie rozwiązanie zapewni możliwość warunkowanego przepływu osób z niezaspokojonymi potrzebami mieszkaniowymi z systemu pomocy i integracji społecznej do systemu gospodarki mieszkaniowej Miasta Gdańska. Nie wszystkie działania wpisujące się w Gdański Program Mieszkań Społecznych dla Osób/Rodzin Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym są uregulowane prawnie. Bez wątpienia niektóre rozwiązania wymagają uporządkowywania i wdrożenia rozwiązań na gruncie prawa lokalnego. Zagadnienia wymagające choćby ramowych uregulowań to: - zasady finansowania, odpłatności, - zasady funkcjonowania i wykorzystywania na cele Programu lokali mieszkalnych z zasobów Miasta Gdańska, - zakres minimalny udzielanego wsparcia Ważną kwestią jest także ustalenie wzajemnych relacji pomiędzy niniejszym Programem, a Wieloletnim programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska na lata 2014-2018.
Słowniczek	mieszkalnictwo społeczne dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	Należy przez to rozumieć różne formy pomocy mieszkaniowej połączonej z dopasowanym do potrzeb wsparciem dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Mieszkalnictwo społeczne skierowane jest do osób, które wykorzystując własne zasoby i możliwości nie są w stanie samodzielnie i aktywnie realizować wszystkich funkcji społecznych i pokonać swoich problemów mieszkaniowych. Działania w ramach mieszkalnictwa społecznego ukierunkowane są na deinstytucjonalizację i indywidualizację wsparcia osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Mieszkalnictwo społeczne pozwala skuteczniej reagować na złożone potrzeby i problemy społeczne osób / rodzin ubogich lub wykluczonych społecznie. Realizowane będzie poprzez dwa uzupełniające się modele: 1) mieszkań wspomaganych (w tym mieszkań chronionych), 2) mieszkań ze wsparciem.
	mieszkanie wspomagane	Należy przez to rozumieć usługę społeczną świadczoną w społeczności lokalnej w postaci mieszkania lub domu, przygotowującego osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zapewniającego pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia. Mieszkanie lub dom może być prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego, spółki z większościowym udziałem jednostek samorządu terytorialnego, товариства будownицтва społecznego lub podmioty ekonomii społecznej. Pobyt w mieszkaniu wspomagany jest przyznawany w drodze decyzji administracyjnej w przypadku mieszkania chronionego lub na podstawie umowy cywilnoprawnej w przypadku pozostałych form mieszkań wspomaganych. Szczegółowe zasady wsparcia i współpracy z beneficjentem określają indywidualnie zapisy kontraktu.

mieszkanie chronione	Należy przez to rozumieć szczególną formę mieszkania wspomagane. Zgodnie z art. 53 ustawy o pomocy społecznej przyznawane są decyzją administracyjną osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobom z zaburzeniami psychicznymi, opuszczającym pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, a także cudzoziemcom, którzy uzyskali w Polsce status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą. W warunkach gdańskich mieszkania chronione w związku z koniecznością dostosowań do potrzeb osób niepełnosprawnych przeznaczane będą przede wszystkim dla osób z niepełnosprawnością.
mieszkanie ze wsparciem	Należy przez to rozumieć lokale mieszkalne, w których beneficjenci zawierają umowę najmu w oparciu o ustawę o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego. Jednocześnie na podstawie ustawy o pomocy społecznej lub innych ustaw objęci są wsparciem, które zapewnia MOPR i/lub organizacje pozarządowe działające na zlecenie Miasta.
mieszkanie docelowe	Należy przez to rozumieć mieszkanie pochodzące z gminnego / pozagminnego zasobu mieszkaniowego, w którym absolwent Programu korzysta z mieszkania na podstawie zawartej umowy najmu lub innego tytułu prawnego, a jednocześnie funkcjonuje w nim bez wsparcia w ramach Programu. W przypadku osób niesamodzielnych rozwiązaniem docelowym może być długotrwały pobyt w mieszkaniu wspomagany lub ze wsparciem.

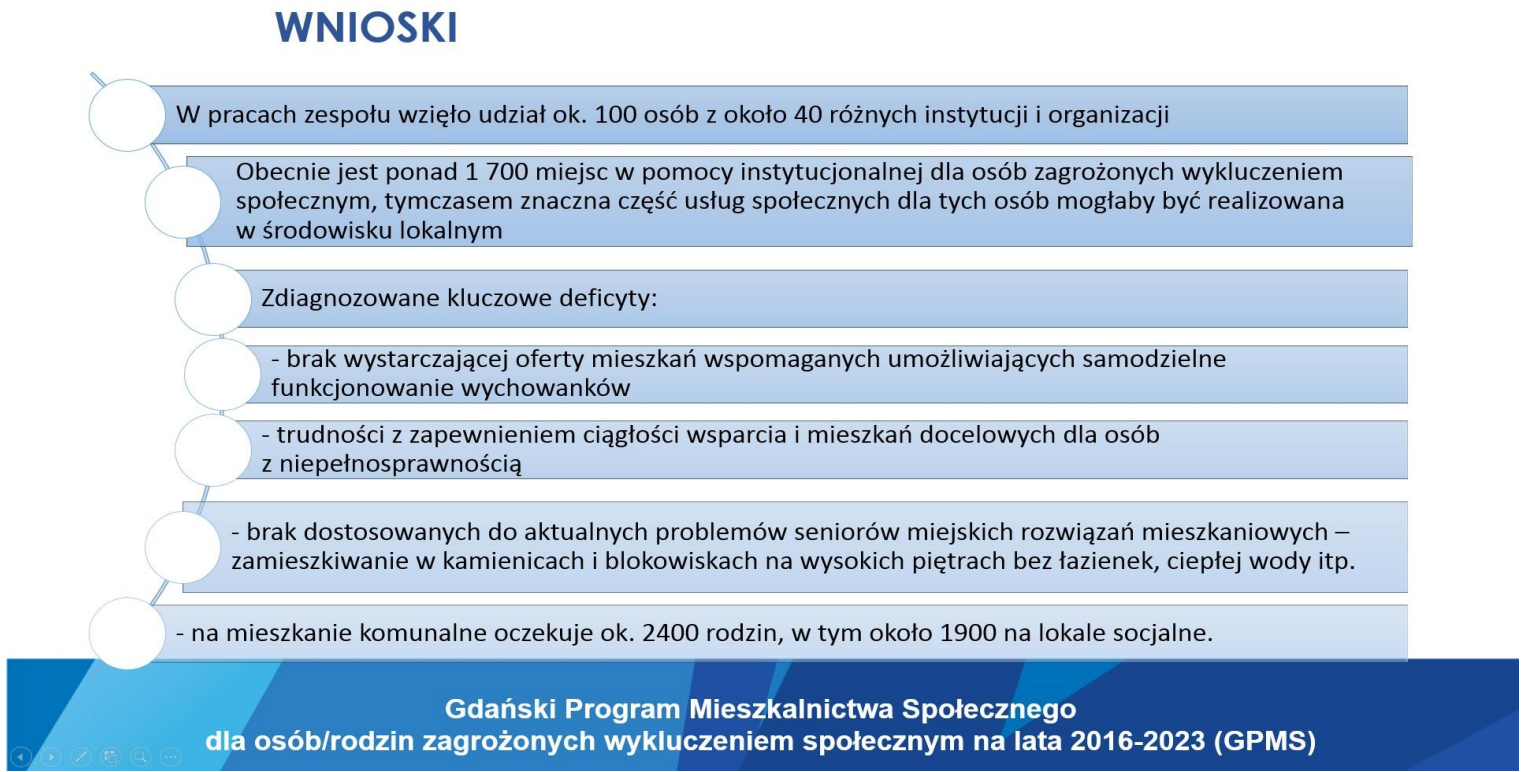
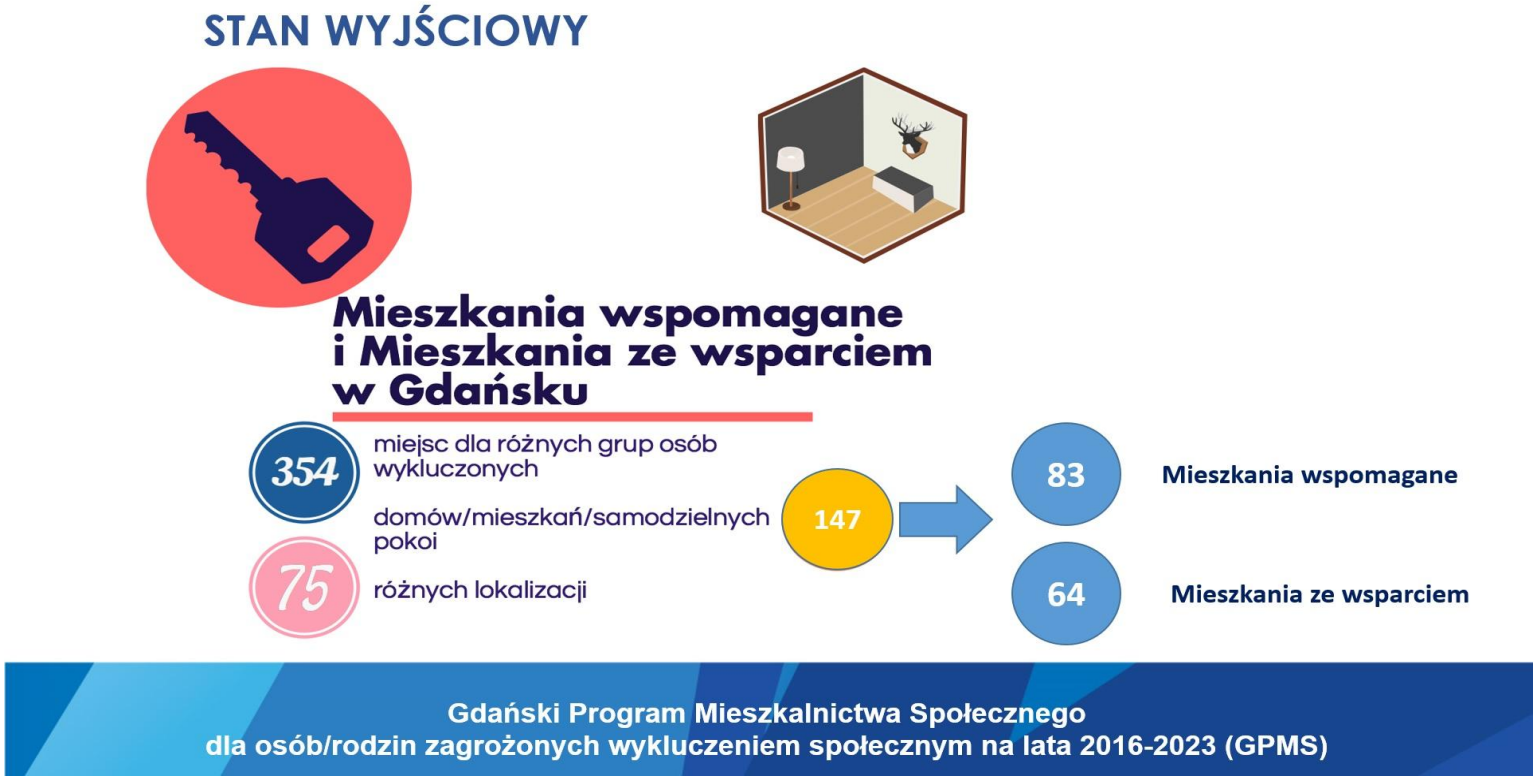
Schemat obrazujący powiązania modeli programu w obszarze pomocy i integracji społecznej z obszarem gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Cel główny	Zintegrowanie rozwiązań obszaru polityki mieszkaniowej z rozwiązaniami obszaru pomocy i integracji społecznej w kierunku deinstytucjonalizacji i indywidualizacji wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Cele szczegółowe	1. Zwiększanie dostępności do lokali mieszkalnych w ramach realizacji Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego 2. Zapewnianie wysokiej jakości wsparcia dla uczestników Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego 3. Organizacja i doskonalenie systemu łączącego pomoc mieszkaniową z adekwatnym wsparciem, uwzględniającego kierunek deinstytucjonalizacji i indywidualizacji usług.

Rezultaty		Liczba dodatkowych lokali z zasobów Miasta przeznaczanych na realizację modelu mieszkań wspomaganych i modelu mieszkań ze wsparciem - 50 rocznie Liczba dodatkowych lokali z zasobów prywatnych przeznaczanych na realizację modelu mieszkań wspomaganych i modelu mieszkań ze wsparciem - 5 rocznie Liczba dodatkowych lokali z zasobów Miasta przeznaczanych na mieszkania docelowe - określana rocznie na podstawie pozytywnych rekomendacji Zespołu Zarządzającego Liczba wyremontowanych lokali przeznaczanych na realizację modelu mieszkań wspomaganych i modelu mieszkań ze wsparciem - min. 10 rocznie Liczba osób objętych modelem mieszkań ze wsparciem w stosunku do całości wydanych ofert na pomoc mieszkaniową dla osób pozostających w niedostatku oraz osób o niskich dochodach - określany corocznie Liczba uczestników Programu regularnie wywiązujących się z opłat za mieszkanie - wzrost o min. 2 punkty procentowe rocznie Liczba absolwentów Programu regularnie wywiązujących się z opłat za mieszkanie - wzrost o min. 2 punkty procentowe rocznie Liczba absolwentów Programu, którzy zaprzestali korzystania z pomocy społecznej - 5% absolwentów w danym roku Liczba wdrożonych aktów prawnych Wzrost liczby różnych form mieszkań/pokoi w ramach Programu w stosunku do stanu wyjściowego (147 mieszkań/pokoi)
Opis grupy docelowej		Mieszkańcy Gdańska - osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, wymagające wsparcia. Osoby te oczekują na lokal z zasobów gminy, posiadają prawo do lokalu w gminnym zasobie, wynajmują mieszkanie na rynku prywatnym lub korzystają ze wsparcia w mieszkaniu prowadzonym przez instytucję pomocy i integracji społecznej. Beneficjentem Programu mogą być absolwenci programów społecznych (w tym absolwenci Centrum Treningu Umiejętności Społecznych, Osiedla Sitowie czy Centrum Integracji Społecznej), wychowankowie pieczy zastępczej, wychowankowie innych placówek w procesie usamodzielnienia, rodziny wielodzietne, ofiary przemocy domowej, osoby uzależnione, osoby z niepełnosprawnością, osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby bezdomne, seniorzy i inni. Grupami społecznymi najbardziej narażonymi na wykluczenie społeczne są: • osoby niepełnosprawne • osoby chorujące psychicznie • osoby z problemem uzależnień • osoby długotrwale bezrobotne • osoby opuszczający zakłady karne i poprawcze • rodzice samotnie wychowujący dzieci • ofiary patologii życia rodzinnego • osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych • starsze osoby samotne • osoby bezdomne • dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych oraz wychowujące się poza rodziną • imigranci oraz członkowie mniejszości narodowych, np. członkowie społeczności romskiej.
Zasięg i zakres oddziaływania	obszar oddziaływania	Miasto Gdańsk
	zakres oddziaływania	Integracja i pomoc społeczna
		Rynek pracy i przedsiębiorczość
		Aktywność obywatelska
		Zdrowie publiczne
		Infrastruktura w tym budownictwo i mieszkalnictwo
		Wymiar sprawiedliwości, porządek publiczny
		Edukacja i opieka
		Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe
		Przestrzeń publiczna
Uzasadnienie konieczności realizacji strategii/programu/projektu		
Realizacja programu wynika bezpośrednio z rozeznanych potrzeb gminy i powiatu opisanych w sposób szczegółowy w punkcie II. Diagnoza, wskazujących na konieczność zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wraz z zapewnieniem wsparcia dla użytkowników / mieszkańców tych mieszkań. Program wprowadza podział na dwa modele: 1) mieszkań wspomaganych (w tym mieszkań chronionych), 2) mieszkań ze wsparciem.		
Niewystarczające zasoby lokalowe w odniesieniu do zarejestrowanych potrzeb mieszkaniowych małych rodzin w zderzeniu z niskim standardem lokali powodują wydłużenie czasu oczekiwania na mieszkanie oraz skutkują brakiem możliwości szybkiego reagowania na potrzeby rodzin wymagających wsparcia. Wysokie koszty realizacyjne blokują także w znacznym stopniu finansowanie nowych przedsięwzięć. Aby zmniejszyć liczbę "niesamodzielných" rodzin oczekujących na przydział lokalu gminnego oraz umożliwić lepsze dopasowanie warunków mieszkaniowych do ich potrzeb niezbędne jest więc wprowadzenie nowych rozwiązań polityki mieszkaniowej zintegrowanych z rozwiązaniami z obszaru pomocy i integracji społecznej.		
Brak jest regulacji prawnych dot. mieszkalnictwa wspomaganeego, poza przepisami dot. mieszkań chronionych. Tymczasem obowiązujące obecnie przepisy dot. mieszkań chronionych nie wyczerpują w całości potrzeb zgłaszanych przez realizatorów oraz odbiorców wsparcia. Wskazane jest więc wprowadzenie modelu mieszkań wspomaganych, z których będzie mogła skorzystać dodatkowa grupa uczestników wymagających takiego wsparcia.		
Program stanowi podstawę do opracowania i realizacji projektów na rzecz osób i rodzin, wymagających wsparcia i jednocześnie oczekujących na pomoc mieszkaniową z zasobu mieszkaniowego Miasta Gdańska. Program umożliwi pozyskiwanie środków finansowych z różnych źródeł na realizację poszczególnych projektów		
Kompleksowe podejście do problemu umożliwia usystematyzowanie działań na rzecz osób i rodzin, wymagających wsparcia i dążących do uzyskania lokali z zasobu mieszkaniowego Miasta Gdańska. Zatem Program umożliwia zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych tym osobom i rodzinom, które nie są w stanie samodzielnie ich zaspokoić, przy jednoczesnym wdrożeniu wsparcia oraz kształtowania ich umiejętności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Działania w ramach Programu stwarzają równocześnie szanse na nabycie umiejętności społecznych przez beneficjentów Programu pozwalających na utrzymanie mieszkania bez zadłużeń i dewastacji.		
Realizacja Programu umożliwia wprowadzenie deinstytucjonalizacji usług rozumianej jako rozwój zindywidualizowanych usług w obrębie społeczności lokalnych, będących alternatywą dla opieki instytucjonalnej, stawiając jako prymat utrzymanie osób/rodzin wymagających wsparcia i pomocy w funkcjonowaniu w mieszkaniach przy współudziale potencjału środowiska lokalnego nad organizacją pomocy w instytucjach. Jednocześnie działania Programu będą dążyć do indywidulizacji oferty wsparcia stosownie do potrzeb i możliwości adresatów Programu.		

Realizacja Programu zwiększa szanse m.in. na zmniejszanie zagrożenia tzw. gettoizacji poprzez unikanie koncentracji oferty w sąsiedztwie już funkcjonujących obszarów zdegradowanych lub z dużym zagęszczeniem placówek wsparcia instytucjonalnego.

Całkowity koszt strategii/programu/projektu	Środki na realizację programu zabezpieczane będą corocznie w budżecie Gminy Miasta Gdańska, w tym w innych komplementarnych, lokalnych programach strategicznych. Środki pozyskiwane będą także z zewnętrznych źródeł.
Termin realizacji strategii/programu/projektu	2016-2023

Zarządzanie strategią/programem/projektem (zasoby kadrowe, zasoby rzeczowe, doświadczenie)		Program jest realizowany przy współpracy lokalnego samorządu, instytucji i organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zajmujących się poprawą sytuacji życiowej osób, rodzin, grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Finansowanie Programu odbywa się w ramach budżetu Miasta Gdańska oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł. Program angażuje zasoby kadrowe systemu pomocy społecznej, polityki mieszkaniowej oraz innych współpracujących podmiotów samorządowych i organizacji pozarządowych. Zarządzanie Programem odbywa się na dwóch poziomach: strategicznym i na poziomie poszczególnych celów Programu. Za zarządzanie strategiczne odpowiadać będzie Zespół Zarządzający składający się z przedstawicieli władz Miasta, jednostek organizacyjnych miasta, organizacji pozarządowych, a także przedstawicieli Rady Miasta Gdańska. W ramach Zespołu Zarządzającego powołane zostaną komisje odpowiedzialne za zarządzanie strategiczne Programem, prowadzenie monitoringu oraz dokonywanie kwalifikacji uczestników do udziału w Programie. Znaczącą rolę we wdrażaniu Programu pełnią organizacje pozarządowe pracujące na rzecz osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Do realizacji Programu są wykorzystane mieszkania wchodzące w skład zasobów mieszkaniowych Miasta Gdańska zarówno już istniejące, jak i nowo budowane dla potrzeb projektu, w tym z wykorzystaniem technologii ekologicznych domów. Do realizacji programu wykorzystywane mogą być także mieszkania w zasobie prywatnym i innym. Realizacja Programu zakłada wprowadzenie 2 modeli: (1) mieszkań wspomaganych, (2) mieszkań ze wsparciem, które zostaną przyjęte w drodze Zarządzenia PMG. Monitoring realizacji Programu prowadzony będzie w systemie ciągłym, powstawać będzie zestawienie wykonanych wskaźników w wymiarze rocznym. Ewaluacja Programu prowadzona będzie w systemie 2-letnim, powstawać będzie raport ewaluacyjny, którego elementem będą rezultaty i wskaźniki programu.
Podstawa prawna		Ustawa o pomocy społecznej Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie mieszkań chronionych Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Ustawa Kodeks Cywilny Ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego Uchwała NR XLVI/1034/13 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska na lata 2014-2018 Uchwała Nr XXII/651/04 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Gdańska oraz zasad udzielania pomocy w wynajęciu takich lokali w zasobach Towarzystw Budownictwa Społecznego (z późn. zm.). Uchwała Nr X/210/07 Rady Miasta Gdańska z dnia 31 maja 2007 r. w sprawie ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych dla osób, którym przyznano pobyt ze względu na trudną sytuację życiową, niepełnosprawność lub choroby (z późn. zm.). Uchwała Nr XXIX/950/04 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 października 2004 r. w sprawie organizacji oraz szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020
Komplementarność z krajowymi dokumentami strategicznymi	nazwa dokumentu	Strategia Rozwoju Kraju 2020
	cele	Obszar strategiczny III: Spójność społeczna i terytorialna Cel III.1.: Integracja społeczna Cel szczegółowy: III.1.1.: Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym Cel szczegółowy: III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych Cel szczegółowy: III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych
	nazwa dokumentu	Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020
	cele	Cel szczegółowy 2: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych Cel szczegółowy 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
	nazwa dokumentu	Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020
	cele	Cel operacyjny 4: Zapobieganie niepewności mieszkaniowej. Priorytet V. Zapobieganie niepewności mieszkaniowej i przeciwdziałanie bezdomności; Działanie V.2. Zintegrowane działania na rzecz zapobiegania utraci mieszkania, zadłużeniom czynszowym, eksmisjom i bezdomności.; Działanie V.3. Diagnozowanie problemu wykluczenia mieszkaniowego; Działanie VI.2. Zmiana systemu pomocy społecznej w celu zwiększenia bezpieczeństwa obywateli; Działanie VI.4. Jakość pracy socjalnej, usług socjalnych, instytucji rynku zatrudnienia (zatrudnienie, kształcenie, doskonalenie zawodowe, superwizja, standardy usług);
	nazwa dokumentu	Krajowy Program Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2013 - 2016
	cele	VI. Obszar: Równe traktowanie w dostępie do dóbr i usług Cel główny 3.: Poprawa w zakresie rozwiązań wspomagających osoby wymagające pomocy w uzyskaniu mieszkania, a także osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej ze względu na wiek, niepełnosprawność, chorobę oraz osoby posiadające status uchodźcy Cel szczegółowy 3.1: Zwiększenie dostępu do lokali socjalnych, mieszkań komunalnych oraz mieszkań chronionych dla osób, które wymagają pomocy w uzyskaniu mieszkania, a także osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ze względu na wiek, niepełnosprawność, chorobę oraz dla osób posiadających status uchodźcy.
	nazwa dokumentu	Narodowy Program Mieszkaniowy
	cele	Cel 1: Zwiększenie dostępu do mieszkań dla osób o dochodach uniemożliwiających obecnie nabycie lub wynajęcie mieszkania na zasadach komercyjnych Cel 2: Zwiększenie możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkaniowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na niskie dochody lub szczególnie trudną sytuacją życiową Cel 3: Poprawa warunków mieszkaniowych społeczeństwa, stanu technicznego zasobów mieszkaniowych oraz zwiększenie efektywności energetycznej
Komplementarność z regionalnymi dokumentami strategicznymi	nazwa dokumentu	Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (Uchwała nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012
	cele	Cel strategiczny 2.: Aktywni Mieszkańcy Cel operacyjny 2.2.: Wysoki poziom kapitału społecznego
	nazwa dokumentu	Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020 (Uchwała Nr 943/XLIV/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 października 2014 r.)
	cele	Cel szczegółowy 1 Ograniczenie wykluczenia społecznego rodzin Priorytet 1.2 Wspieranie ekonomicznej funkcji rodziny Cel szczegółowy 3 Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej Priorytet 3.1 Wspieranie rodzin zastępczych, adopcyjnych i biologicznych
	nazwa dokumentu	Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 (Uchwała nr 821/371/14 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2014 roku)

	cele	Cel szczegółowy 1 Lepsze warunki i jakość życia osób niepełnosprawnych Priorytet 1.1 Rozwój systemu rehabilitacji leczniczej i społecznej
	nazwa dokumentu	Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata: 2013-2020 (Uchwała Nr 590/XXIX/13 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 kwietnia 2013 roku)
	cele	Cel szczegółowy 2. Podejmowanie skutecznych interwencji Cel operacyjny 2.3 Rozwijanie infrastruktury o zasięgu regionalnym, mającej wpływ na skuteczność interwencji
	nazwa dokumentu	Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020
	cele	Cel strategiczny 2: Integrująca rola polityki społecznej Cel operacyjny 2.1 Skuteczny i efektywny system pomocy i integracji społecznej
Komplementarność z lokalnymi dokumentami strategicznymi	nazwa dokumentu	"Gdańsk 2030 Plus" Strategia Rozwoju Miasta
	cele	Obszar strategiczny: Edukacja i kapitał społeczny Cel strategiczny: kształtowanie mobilności społecznej i zawodowej oraz wspieranie uczestnictwa w życiu społecznym poprzez uczenie się w formalnych i nieformalnych systemach edukacji na różnych etapach życia, Cel strategiczny: tworzenie warunków dla aktywności obywatelskiej, samoorganizacji, wdrażania innowacji społecznych, współodpowiedzialności oraz solidarności społecznej.
	nazwa dokumentu	Gdańsk Programy Operacyjne 2023
	cele	PO Integracja społeczna i aktywność obywatelska - Cel operacyjny III.1.: Zwiększenie potencjału rozwojowego społeczności lokalnych, rodzin i osób; Cel operacyjny III.6. Podniesienie jakości systemu integracji społecznej. PO Infrastruktura - Cel operacyjny VII.3. Zwiększenie dostępności mieszkań we wszystkich segmentach rynku mieszkaniowego i podniesienie efektywności wykorzystania dostępnych lokali użytkowych. PO Przestrzeń publiczna - Cel operacyjny IX.1. Wyższa jakość przestrzeni publicznej.
	nazwa dokumentu	Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030
Powiązanie z innymi dokumentami m.in. rekomendacjami, wytycznymi	cele	Cel strategiczny główny: Zwiększanie spójności społecznej i jakości wsparcia osób z trudnościami, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Cel strategiczny 1: Rozwój wsparcia skierowanego do osób i rodzin w pokonywaniu trudności, ubóstwa lub wykluczenia społecznego. Cel strategiczny 2: Zwiększenie zintegrowania i udziału wszystkich polityk publicznych w rozwiązywanie problemów społecznych. Cel strategiczny 3: Poprawa jakości zarządzania systemem polityki społecznej. Kierunek 1. Budowanie mechanizmów rozwiązywania nowych wyzwań Kierunek 2. Wzmacnianie i rozwój partycypacji społecznej Kierunek 3. Rozwój partnerstwa i solidarności na co dzień Kierunek 4. Subsydiarność Kierunek 5. Sprawny i efektywny system zarządzania polityką społeczną Kierunek 5. Sprawny i efektywny system zarządzania polityką społeczną Kierunek 6. Deinstytucjonalizacja Kierunek 7. Zwiększenie dostępności do usług społecznych
	nazwa dokumentu	Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020
	cele	Wytyczne służą zapewnieniu niezbędnego poziomu koordynacji działań podejmowanych w całym kraju z wykorzystaniem środków EFS w CT 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją oraz środków EFRR w zakresie PI 9a inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych. Wytyczne wprowadzają definicję mieszkania wspieranego, zgodnie z którą jest to usługa społeczna świadczona w społeczności lokalnej w postaci mieszkania lub domu, przygotowującego osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zapewniającego pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia. Mieszkanie lub dom może być prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego, spółki z większościowym udziałem jednostek samorządu terytorialnego, towarzystwa budownictwa społecznego lub PES, w formie mieszkania: a) treningowego, przygotowującego osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia. Usługa ma charakter okresowy i służy określonym kategoriom osób w osiągnięciu częściowej lub całkowitej samodzielności, m.in. poprzez trening samodzielności, poradnictwo, pracę socjalną lub inne usługi aktywnej integracji; b) wspieranego, stanowiącego alternatywę dla pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Usługa ma charakter pobytu stałego lub okresowego (w przypadku potrzeby opieki w zastępstwie za opiekunów faktycznych). Służy osobom niesamodzielnym, w szczególności osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami, wymagającym wsparcia w formie usług opiekuńczych lub asystenckich.
	nazwa dokumentu	Główne problemy, cele i kierunki programu wspierania rozwoju budownictwa mieszkaniowego do 2020 roku
	cele	Segment II - Społeczne budownictwo na wynajem Intrument 2: Wsparcie budownictwa mieszkań chronionych
	nazwa dokumentu	Zarządzenia Prezydenta Miasta Gdańska w sprawie oddania Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Gdańsku do bezpłatnego używania lokalu mieszkalnego z przeznaczeniem na mieszkanie chronione
	cele	prowadzenie mieszkań wspomaganych
Powiązanie z innymi projektami	nazwa projektu	„Model Centrum Treningu Umiejętności Społecznych (CTUS)” przyjęty Zarządzeniem Nr 1491/13 PMG z dn. 12 listopada 2013 roku
	cele projektu	Zapisy zarządzenia w całości
	nazwa projektu	Projekt "Osiedle Sitowie"
	cele projektu	Wsparcie w usamodzielnieniu oraz przygotowaniu zawodowym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności z problemami zdrowia psychicznego, niepełnosprawnych oraz bezdomnych, w tym matek z małoletnimi dziećmi poprzez aktywizację społeczną oraz zawodową wraz zapewnieniem miejsca do mieszkania
	nazwa projektu	Gdański model deinstytucjonalizacji usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi
	cele projektu	Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji usług świadczonych na rzecz osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi poprzez opracowanie innowacyjnego modelu oraz zawiązanie optymalnego partnerstwa zdolnego do skutecznego przetestowania opracowanego modelu.
Lider/koordynator	instytucji/jednostki/organizacji	Urząd Miejski w Gdańsku
	koordynator	Wydział Rozwoju Społecznego Urzędu Miejskiego w Gdańsku
	e-mail	wrs@gdansk.gda.pl
	telefon	58/ 323 67 27
	osoba do kontaktu	Piotr Olech; Magdalena Malczewska; Ewelina Nosek
	e-mail	piotr.olech@gdansk.gda.pl, magdalena.malczewska@gdansk.gda.pl, ewelina.nosek@gdansk.gda.pl
	telefon	58/ 323 67 27
	adres biura	
	strategii/programu/projektu	Urząd Miejski w Gdańsku, ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk / Wydział Rozwoju Społecznego
	partner / realizator	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku (MOPR)
	partner / realizator	Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Gdańsku (WGK UM)
	partner / realizator	Wydział Skarbu Urzędu Miejskiego w Gdańsku (WS UM)
	partner / realizator	Wydział Promocji, Informacji i Komunikacji Społecznej Urzędu Miejskiego w Gdańsku (WPIKS UM)
	partner / realizator	Organizacje pozarządowe

Partnerzy i realizatorzy	partner / realizator	Deweloperzy
	partner / realizator	Gdańskie Centrum Świadczeń (GCŚ)
	partner / realizator	Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych (GZNK)
	partner / realizator	Gdańska Infrastruktura Społeczna Sp. z o.o. (GIS)
	partner / realizator	Gdańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (GTBS)
	partner / realizator	Towarzystwo Budownictwa Społecznego "Motława" Sp. z o.o. (TBS Motława)
	partner / realizator	Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
Członkowie Gdańskiego Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego powołani Zarządzeniem Nr 1784/15 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie powołania Gdańskiego Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego Członkowie zespołu opracowującego program	Piotr Olech	przedstawiciel Wydziału Rozwoju Społecznego Urzędu Miejskiego w Gdańsku, przewodniczący Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego
	Marianna Sitek-Wróblewska	przedstawicielka Gdańskiej Fundacji Innowacji Społecznej, wiceprzewodnicząca Zespołu, liderka grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Halina Płonka	przedstawicielka Wydziału Skarbu Urzędu Miejskiego w Gdańsku, przedstawicielka Wydziału Skarbu Urzędu Miejskiego w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego
	Barbara Majewska	przedstawicielka Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego
	Ewa Wolczak	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego
	Paulina Dziekan	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego
	Rufus Frąckowiak	przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członek grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, członek grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego
	Sylwia Dymnicka - Iwaniuk	przedstawicielka Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego
	Maciej Bylicki	przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członek grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, lider Grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Danuta Wójcicka	przedstawicielka Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, liderka grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Robert Klimczak	przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członek grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, lider Grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Tomasz Maruszak	przedstawiciel Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, członek grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, lider grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Agnieszka Nowak	przedstawicielka Pomorskiego Centrum Pomocy Bliźniemu Monar, Markot, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, liderka grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”,
	Elżbieta Omiecińska	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, liderka grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Leszek Grądzki	przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członek grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, lider grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Joanna Radzimowska	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, liderka grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Magdalena Szerszyńska	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, liderka grupy tematycznej „Uzależnienia, kryzys,przemoc”
	Dorota Stępień-Tłuchowska	przedstawicielka Wydziału Rozwoju Społecznego Urzędu Miejskiego w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego,liderka grupy tematycznej „Uzależnienia, kryzys, przemoc”
	Krzysztof Szarżała	przedstawiciel Centrum Interwencji Kryzysowej w Gdańsku, członek grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, lider grupy tematycznej „Uzależnienia, kryzys, przemoc”
	Katarzyna Sobczak	przedstawicielka Stowarzyszenia Monar, Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, liderka grupy tematycznej „Uzależnienia, kryzys, przemoc”
	Ewa Bartkowiak	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, liderka grupy tematycznej „Seniorzy”
	Jolanta Lipińska	przedstawicielka Gdańskiej Fundacji i Ty Możesz Wszystko, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, liderka grupy tematycznej „Seniorzy”
	Mirella Doszczak	przedstawicielka Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego
	Bożena Dolkowska	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego
	Marcin Męczykowski	przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członek grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego
	Ewelina Nosek	przedstawicielka Wydziału Rozwoju Społecznego Urzędu Miejskiego w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, członkini grupy tematycznej „Uzależnienia, kryzys, przemoc”
	Magdalena Malczewska	przedstawicielka Wydziału Rozwoju Społecznego Urzędu Miejskiego w Gdańsku, członkini grupy strategicznej Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, sekretarz Zespołu ds. Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego
	Danuta Wójcicka	przedstawicielka Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, liderka grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Bożena Siuda	przedstawicielka Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Renata Kamieńska	przedstawicielka Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Joanna Cwojdzńska	przedstawicielka Gdańskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, członkini grupy tematycznej "Niepełnosprawność"
	Mariola Kłoskowska	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Alina Kaszkiel-Suska	przedstawicielka Fundacji Oparcia Społecznego Aleksandry FOSA, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Anna Nadratowska	przedstawicielka Fundacji Oparcia Społecznego Aleksandry FOSA, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Anna Szeminam-Łysak	przedstawicielka Fundacji Oparcia Społecznego Aleksandry FOSA, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Agnieszka Antoszevska	przedstawicielka Fundacji Rozwoju Integracji Społecznej Akces, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Gabriela Domaradzka	przedstawicielka Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Kryzysami Psychicznymi „Przyjazna Dłoń”, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Anna Jackowska-Oleszczak	przedstawicielka Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Kryzysami Psychicznymi „Przyjazna Dłoń”, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Maria Popowicz	przedstawicielka Stowarzyszenia Wspólnota Serc, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Iwona Krasowska	przedstawicielka Stowarzyszenia Przedsiębiorczości i Rehabilitacji, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”

	Magdalena Skiba	przedstawicielka Wydziału Rozwoju Społecznego Urzędu Miejskiego w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Małgorzata Rybicka	przedstawicielka Stowarzyszenia Pomocy Osobom Autystycznym, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Wioleta Umlawska	przedstawicielka Stowarzyszenia Pomocy Osobom Autystycznym, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Paulina Dziekan	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Ewa Kamińska	Doradczyni Prezydenta Miasta Gdańska ds. Polityki Społecznej, Pełnomocniczka Prezydenta Miasta Gdańska ds. Osób Niepełnosprawnych, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Barbara Witerska	przedstawicielka Domu Pomocy Społecznej w Gdańsku Oruni, członkini grupy tematycznej „Niepełnosprawność”
	Anna Gromelska	przedstawicielka Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, członkini grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Mariusz Wilk	przedstawiciel Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, członek grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Grażyna Truchanowicz	przedstawicielka Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, członkini grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Katarzyna Żarczyńska	przedstawicielka Stowarzyszenia Opiekuńczo-Resocjalizacyjnego „Prometeusz”, członkini grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Tomasz Nowicki	przedstawiciel stowarzyszenia Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek, członek grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Karolina Weiner	przedstawicielka Pomorskiego Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, członkini grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Lidia Zuchowska	przedstawicielka Gdańskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych, członkini grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Aleksandra Krzywosz	przedstawicielka Gdańskiej Infrastruktury Społecznej, członkini grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Dariusz Głodowski	przedstawiciel Gdańskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, członek grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Krystyna Kozłowska	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Wiesława Wiktorska	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Bezdomność i zagrożenie eksmisjami”
	Aleksandra Drogoś Rozalewska	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Elwira Gumienniczuk	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Elżbieta Żyłka	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Dorota Czernik	przedstawicielka Gdańskiej Fundacji Innowacji Społecznej, członkini grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Marzena Łada	przedstawicielka Fundacji dla Rodziny Ogniska Nadziei, członkini grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Iwona Poniatowska-Olejniczak	przedstawicielka Gdańskich Domów dla Dzieci, członkini grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Magdalena Grabarczyk- Bródka	przedstawicielka Domu Integracyjno-Rodzinnego w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Dariusz Olejniczak	przedstawiciel Fundacji „Obudź Nadzieję” w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Karpowicz Małgorzata	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Małgorzata Waluszewska	przedstawicielka Fundacji Metapomoc, członkini grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Aldona Wojtczak	przedstawicielka Fundacji Metapomoc, członkini grupy tematycznej „Piecza zastępcza”
	Monika Duma	przedstawicielka Stowarzyszenia Monar, Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień, członkini grupy tematycznej „Uzależnienia, kryzys, przemoc”
	Danuta Czapla-Kierbel	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Uzależnienia, kryzys, przemoc”
	Teresa Gniewkowska	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Uzależnienia, kryzys, przemoc”
	Jolanta Zielińska	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Seniorzy”
	Hanna Sigda	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Seniorzy”
	Ewa Sosnowa	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Seniorzy”
	Beata Godziszewska	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Seniorzy”
	Ewa Gołębiowska	przedstawicielka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Seniorzy”
	Anna Kostusik	przedstawicielka Centrum Pomocowego Caritas im. Jana Pawła II w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Seniorzy”
	Katarzyna Niewińska	przedstawicielka Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Seniorzy”
	Anna Staruszkiewicz	przedstawicielka Fundacji Forum w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Seniorzy”
	Iwona Krasowska	przedstawicielka Stowarzyszenia Przedsiębiorczości i Rehabilitacji w Gdańsku, członkini grupy tematycznej „Seniorzy”
	Katarzyna Littwin	przedstawicielka Gdańskiej Spółdzielni Socjalnej, członkini grupy tematycznej „Seniorzy”
Zespół redakcyjny Programu	Barbara Majewska, Piotr Olech, Ewa Wolczak, Marianna Sitek-Wróblewska, Mirella Doszczak, Magdalena Małczewska, Ewelina Nosek, Bożena Dołkowska, Marcin Męczykowski	

II. Diagnoza

Nr wniosku	Wniosek z diagnozy	Źródło danych
WNIOSKI OGÓLNE		
1	Koniecznym warunkiem prowadzenia gospodarstwa domowego i życia rodzinnego jest bezpieczne mieszkanie, spełniające podstawowe standardy budowlane, związane z wyposażeniem, brakiem wilgoci, odpowiednim ogrzewaniem i inne. Wydatki konieczne związane z mieszkaniem obejmują nie tylko zapłatę wynajmującemu (czynsz) i ewentualnie spłaty kredytu hipotecznego, ale również konieczne do współczesnego życia media (np. prąd, ciepła i zimna woda) i inne wydatki ściśle wiążące się z mieszkaniem i zapewnieniem mu odpowiedniego standardu (np. remonty, dobra trwałego użytku). Warunkujące rozwój rodziny bezpieczne mieszkanie i jego utrzymanie jest więc drogie, w szczególności dla tych gospodarstw domowych, których dochody są z różnych powodów niskie. Wykluczenie w tej sytuacji nie obejmuje tylko fizycznych problemów z mieszkaniem (dachem nad głową), ale także problemy z nawiązywaniem relacji społecznych czy uregulowaniami administracyjnymi i prawnymi.	Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020
2	Zgodnie z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, aby zintegrować działania na rzecz zapobiegania utracie mieszkania, zadłużeniom czynszowym, eksmisjom i bezdomności, należy wprowadzić w rozwiązania legislacyjne definicję mieszkań wspieranych: mieszkań o różnym statusie prawnym (m.in. wynajmowane prywatnie, chronione, instytucji publicznych czy organizacji obywatelskich) będących w dyspozycji i objętych wsparciem instytucji pomocy i integracji społecznej w celu zapobiegania bezdomności. Konieczny jest także rozwój mieszkalnictwa wspieranego - indywidualnego i grupowego, w tym chronionego jako kierunku realizacji zapewnienia wsparcia w środowisku a nie placówkach instytucjonalnych, a także wsparcie służb socjalnych i kontraktowanie usług w zakresie zapewnienia schronienia osobom zagrożonym bezdomnością w mieszkaniach wspieranych zamiast w placówkach dla osób bezdomnych obejmujące również zapewnienie lokali na potrzeby wspieranego najmu. W celu realizacji ww. założeń wskazane jest również tworzenie w samorządach lokalnych wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za kwestie mieszkalnictwa społecznego w tym zapobieganie zadłużeniom, eksmisjom i bezdomności, odpowiedzialnych za system dodatków mieszkaniowych.	Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020
3	Wyróżnikami społecznego sektora mieszkaniowego są: wsparcie finansowe na co najmniej jednym etapie cyklu funkcjonowania zasobu mieszkaniowego, obowiązujące kryteria dostępu dla potencjalnych użytkowników, ściśle określone reguły działania (regulacje prawne) wprowadzone celem racjonalizacji działań, transparentności decyzji, oszczędnego gospodarowania środkami, zachowania norm środowiskowych i społecznych. Tak rozumiany sektor społecznego mieszkalnictwa może funkcjonować jako sektor własnościowy lub czynszowy. W Polsce do zadań gmin w zakresie mieszkalnictwa należy zapewnianie mieszkań gospodarstwom o niskich dochodach, dostarczanie lokali socjalnych i zamiennych, dostarczanie pomieszczeń tymczasowych oraz wypłata dodatków mieszkaniowych. Lokale socjalne przysługują osobom i rodzinom o bardzo niskich dochodach oraz większości osób, wobec których sądownie orzeczono eksmisję z mieszkania. Mają one zazwyczaj niski standard i skromną powierzchnię. W ramach polityki społecznej gminy angażują się również w dostarczanie mieszkań chronionych i zapewnianie schronienia osobom bezdomnym. ajwiększe miasta borykają się z problemem przeciwdziałania bezdomności. Całkowicie zaniedbany jest sektor mieszkań chronionych czyli pomocy społecznej w formie dostarczenia mieszkań ściśle adresowanej najczęściej do osób chorych. Konieczne jest rozwinięcie elastycznego systemu mieszkań wspomaganych.	"Mieszkalnictwo w Polsce. Analiza wybranych obszarów polityki mieszkaniowej", Habitat for Humanity, 2015
4	Kluczowe funkcje jakie spełnia mieszkanie: - zaspokaja podstawową potrzebę ludzką – uzyskanie mieszkania powoduje poprawę jakości życia, zwiększenie motywacji do innych działań, rozwój intelektualny, zmniejszenie frustracji i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, - dostęp do mieszkania umożliwia (racjonalne) założenie rodziny, a często jest tego warunkiem, - posiadanie mieszkania ma pozytywny wpływ na decyzje rodziny co do posiadania dzieci i ich wychowanie, - powoduje korzystne zjawiska społeczne – zmniejszenie kręgów biedy i wykluczenia, otworenie perspektyw migracji ze wsi do miast, zmniejszenie dysproporcji i rozwarstwień społecznych, - tworzy więzi społeczne osób zamieszkających w sąsiedztwie i wywołuje aktywność społeczną w odniesieniu do zagospodarowania całej otaczającej przestrzeni.	Raport z 2006 r. o naprawie sytuacji mieszkaniowej, pracy zespołowej wykonanej w trybie społecznym w 2006 r.
5	Sytuacja mieszkaniowa w Polsce na tle innych krajów europejskich jest bardzo niekorzystna. Polacy mieszkają w warunkach przeludnienia, wiele budynków jest w złym stanie technicznym, a niskie zarobki większej części społeczeństwa i wysokie koszty zakupu i najmu mieszkań na rynku sprawiają, że ok. 60% rodzin nie jest w stanie samodzielnie zabezpieczyć swoich potrzeb mieszkaniowych na odpowiednim poziomie. W kontekście biedy mieszkanie nie jest towarem. Poza zapewnieniem podstawowych potrzeb materialnych (zdrowia, schronienia) mieszkanie jest wartością, która daje poczucie godności i bezpieczeństwa, bez których dalszy rozwój cywilizacyjny krajów nie jest możliwy. Jednocześnie prawo do mieszkania jest jednym z podstawowych praw człowieka, zapisanym w kilku aktach prawnych polskich (art. 75 ust. 1 Konstytucji RP - "Władze publiczne prowadzą politykę sprzyjającą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych obywateli, w szczególności przeciwdziałającą bezdomności, wspierają rozwój budownictwa socjalnego oraz popierają działania obywateli zmierzające do uzyskania własnego mieszkania") i międzynarodowych.	„Mieszkalnictwo w roku rodziny”, Raport CBOS oraz ekspertyzy i opinie w sprawie sytuacji mieszkaniowej Polaków, 2013
USŁUGI MIESZKANIOWE DLA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM W GDAŃSKU		
6	Jednym z ważniejszych wyzwań polityki społecznej Miasta Gdańska jest rozwój mieszkalnictwa społecznego w środowiskach lokalnych, zapewniającego różne formy pomocy mieszkaniowej połączonej z dopasowanym do potrzeb wsparciem dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działania ukierunkowane na rozwój mieszkań społecznych pozwolą skuteczniej reagować na złożone potrzeby i problemy społeczne osób ubogich lub wykluczonych społecznie. Wprowadzanie takich rozwiązań jest także odpowiedzią na promowaną przez Unię Europejską ideę deinstytucjonalizacji, czyli zmniejszania poziomu wsparcia instytucjonalnego na rzecz tańszego i bardziej skutecznego wsparcia w środowisku. Począwszy od lipca 2015 roku prowadzono w Gdańsku szerokie prace w zakresie stworzenia Gdańskiego Programu Mieszkań Społecznych dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W pracach zespołu powołanego Zarządzeniem Prezydenta Miasta Gdańska Nr 1784/15 wzięło udział około 100 osób z około 40 różnych instytucji i organizacji. Prace te są realizacją wyzwań stawianych polityce społecznej zdefiniowanych w Strategii Rozwoju Miasta Gdańska 2030 PLUS, a także przygotowaniem się do wdrożenia zapisów dwóch jej Programów Operacyjnych – PO Infrastruktura oraz PO Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska. Programy te mówią o potrzebie rozwoju infrastruktury społecznej, a także realizacji wsparcia w społecznościach lokalnych.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane.
7	Wsparcie w zakresie opieki i schronienia osób starszych, niepełnosprawnych, zaburzonych psychicznie czy osób bezdomnych prowadzone jest głównie w placówkach. Obecnie jest ponad 1700 miejsc instytucjonalnych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a w ciągu roku korzysta z nich kilka tysięcy osób. Tymczasem znaczna część usług społecznych skierowanych do tych grup mogłaby być realizowana w środowisku lokalnym (bez potrzeby instytucjonalizacji). Wyzwanie to z jednej strony związane jest z budowaniem sieci wsparcia osób potrzebujących w środowisku, a z drugiej strony ze stworzeniem odpowiedniej infrastruktury zwłaszcza nieinstytucjonalnej dla osób starszych, niepełnosprawnych, zaburzonych psychicznie, rodzin wielodzietnych, wychowanków pieczy zastępczej i innych placówek w procesie usamodzielnienia, ofiar przemocy domowej, osób uzależnionych, imigrantów czy osób bezdomnych. Po raz pierwszy zinwentaryzowano wszystkie działania społeczne, które zaspokajają również potrzebę mieszkania. Po raz pierwszy podjęto próbę pogodzenia prawa z zakresu pomocy i integracji społecznej z prawem gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy. Takie rozwiązanie zapewni możliwość warunkowanego przepływu osób z niezaspokojonymi potrzebami mieszkaniowymi z systemu pomocy i integracji społecznej do systemu gospodarki mieszkaniowej Miasta Gdańska.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane.

8	W skład zasobu mieszkaniowego Miasta Gdańska wchodzi lokale i pomieszczenia przeznaczone do wynajmowania na cele mieszkalne. Należą do nich: mieszkania komunalne, lokale socjalne, lokale zamienne i pomieszczenia tymczasowe. Zasady ich funkcjonowania i wynajmu określają zapisy <i>Ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego</i>. Określenia, jakie potrzeby mieszkaniowe zaspokajane będą w konkretnych lokalach dokonuje Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Lokale wynajmowane są osobom umieszczonym w wykazach osób zakwalifikowanych do udzielenia pomocy mieszkaniowej na podstawie umowy najmu. Umowa najmu lokali socjalnych, lokali i pomieszczeń tymczasowych może być zawarta na czas określony. Umowa najmu mieszkań komunalnych zawierana jest na czas nieokreślony. Najemcy lokali i pomieszczeń z zasobów mieszkaniowych Miasta mają możliwość otrzymania dodatku mieszkaniowego, energetycznego oraz korzystania z systemu ulg i obniżek czynszowych. W zasobach mieszkaniowych Miasta w 2015 r. znajdowało się 17 990 mieszkań komunalnych. Po spełnieniu określonych warunków wynajmowane są za kwotę od 4 do 10,20 zł za m kw. miesięcznie. W tej liczbie są 1234 lokale socjalne (przeznaczone dla osób ubogich oraz eksmitowanych - za 2 zł za m kw.). Na mieszkanie komunalne oczekuje ok. 2400 rodzin, w tym około 1900 na lokale socjalne. Budową mieszkań do zasobu komunalnego zajmują się trzy miejskie spółki, które od 1998 roku dostarczyły łącznie 3069 nowych mieszkań. Gdańsk pozyskuje mieszkania komunalne także w ramach zamiany za grunty. Do 2016 roku w ten sposób trafiło do zasobów 836 lokali. Równolegle na przestrzeni lat miasto kupiło także ok. 400 mieszkań za 65 mln zł. Chociaż Gdańsk stawia głównie na zwiększanie zasobu mieszkań komunalnych, według miejskich planów w latach 2016-2019 wyodrębnione mają zostać także 444 mieszkania socjalne. Równocześnie np. w 2016 roku za 9,5 mln złotych wyremontowanych zostanie 300 lokali gminnych z przeznaczeniem na mieszkalnictwo komunalne, a w ciągu dwóch lat ich liczba ma się podwoić. Koszt remontu jednego mieszkania to średnio 35 tys. zł. Niewystarczające zasoby lokalowe przekładają się więc na wydłużenie czasu oczekiwania na mieszkanie oraz brak możliwości szybkiego reagowania na potrzeby osób/rodzin w sposób adekwatny i skuteczny. Równocześnie niski standard zasobu lokalowego lub poziom jego zniszczenia wymaga ponoszenia wysokich nakładów pieniężnych na remonty. Braki w zasobach wymuszają wypłacanie należności z tytułu niezapewnienia lokali socjalnych na realizację orzeczonych wyroków egzekucyjnych z zasobów innych podmiotów. Wysokie koszty blokują też w znacznym stopniu finansowanie nowych przedsięwzięć. Innym problemem jest przeludnienie części mieszkań. Aby zmniejszyć liczbę rodzin oczekujących na przydział lokalu gminnego oraz umożliwić lepsze dopasowanie warunków mieszkaniowych do ich potrzeb niezbędne jest więc wprowadzenie nowych narzędzi polityki mieszkaniowej. W ten sposób możliwość zamieszkania w warunkach odpowiadających ich potrzebom może łączyć się z jednoczesnym zachowaniem stabilności finansowej (np. dzięki świadczeniu finansowemu z miasta)	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane
9	W gdańskim obszarze pomocy i integracji społecznej znajdują się mieszkania wspomagane. Zasady ich funkcjonowania i wynajmu określają zapisy <i>Ustawy o pomocy społecznej, Rozporządzenia w sprawie mieszkań chronionych, Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi</i>. Mieszkania wspomagane dzielą się na dwie kategorie: mieszkania wspomagane krótkoterminowe i mieszkania wspomagane długoterminowe. Mieszkanie wspomagane może mieć postać mieszkania chronionego lub mieszkania/domu, przygotowującego osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zapewniającego pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia. Mieszkanie/dom może być prowadzony przez podmioty ekonomii społecznej. Może być prowadzone jako usługa o charakterze okresowym w formie mieszkania treningowego, przygotowującego osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia. Usługa ma charakter okresowy i służy określonym kategoriom osób (w szczególności osobom opuszczającym pieczę zastępczą, osobom bezdomnym, osobom z zaburzeniami psychicznymi) w osiągnięciu częściowej lub całkowitej samodzielności m.in. poprzez trening samodzielności, poradnictwo, pracę socjalną lub inne usługi aktywnej integracji. Może być prowadzone jako usługa o charakterze stałym lub okresowym w formie w formie mieszkania wspieranego, stanowiącego alternatywę dla pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Służy osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności osobom niesamodzielnym i wymagającym wsparcia w formie usług opiekuńczych. Podstawą pobytu w mieszkaniu wspomaganim jest decyzja administracyjna przyznająca świadczenie niepieniężne lub umowa cywilnoprawna dotycząca korzystania z usługi społecznej w postaci mieszkania wspomagane. Osoby korzystające z mieszkań wspomaganych nie mają uprawnień do otrzymania dodatku mieszkaniowego, energetycznego oraz korzystania z systemu ulg i obniżek czynszowych. Mogą natomiast korzystać ze świadczeń z pomocy społecznej i świadczeń na pomoc mieszkaniową w ramach procesu usamodzielnienia	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane.
10	W Gdańsku istnieją również inne formy mieszkalnictwa łączące stanowiące połączenie dwóch ww. obszarów. Osoby korzystające z tych form zawierają umowę najmu w oparciu o <i>ustawę o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego</i>. Jednocześnie na podstawie <i>ustawy o pomocy społecznej</i> lub innych ustaw dotyczących problemów społecznych objęte są wsparciem, które zapewnia MOPR i/lub organizacje pozarządowe działające na zlecenie Miasta. Wśród nich znajdują się: Centrum Treningu Umiejętności Społecznych i grupowe mieszkanie dla absolwentów Osiedla Sitowie oraz zaplanowane do realizacji: Mieszkania dedykowane ze wsparciem (projekt) i Domy ekologiczne ze wsparciem.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane.
OBSZAR ZAGROŻENIA WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM – PIECZA ZASTĘPCZA		
11	W Gdańsku funkcjonują 3 mieszkania chronione przeznaczone dla 22 wychowanków pieczy zastępczej. Dwa mieszkania znajdują się przy ul. Brzezi 55 (po 6 miejsc w każdym) prowadzone obecnie przez Fundację „Obudź Nadzieję”. Trzecie mieszkanie przy ul. Zator Przytockiego 4 (10 miejsc) aktualnie prowadzone przez Fundację dla rodziny „Ogniska Nadziei”. Z tej formy wsparcia w 2013 r. skorzystało 18 osób, w 2014 - 25 osób, a w 2015 r. - 26 osób. Oferta mieszkań chronionych stanowi ofertę w szczególności dla wychowanków nieposiadających wsparcia rodziny, z trudnościami w zakresie umiejętności społecznych, a także tych którzy z różnych przyczyn zmuszeni zostali do opuszczenia poprzedniego miejsca zamieszkania. Z zebranych informacji wynika, że dyspozycyjność miejsc w poszczególnych mieszkaniach jest wystarczająca, a stałe monitorowanie pozwala na rozważanie tworzenia dodatkowych miejsc z roku na rok.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane.
12	W Gdańsku jest obecnie około 300 usamodzielniających się wychowanków w pieczy zastępczej w wieku 18 – 26 lat. 137 wychowanków oczekuje na przydział lokalu z zasobu mieszkaniowego Miasta Gdańsk. W 2014 r. otrzymało je 6 wychowanków pieczy, w 2015 r. – 9 wychowanków. Wobec powyższego wskazać należy, że oferta mieszkań z zasobów Miasta nie zaspokaja potrzeb usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Tylko niektórzy usamodzielniani wychowankowie decydują się na zamieszkanie w mieszkaniu chronionym najczęściej ze względu na instytucjonalny charakter tych mieszkań i wskazane wymaganie kontynuowania nauki. Alternatywą w tej sytuacji staje się społeczny czasowy najem, czyli oddanie lokalu w formie czasowego korzystania osobie lub osobom starającym się o otrzymanie/zakup, pozyskanie/ samodzielnego mieszkania. 87 wychowanków otrzymuje pomoc finansową w kwocie 300 zł na wynajem mieszkania.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane
ANALIZA SWOT - PIECZA ZASTĘPCZA		
13	Mocne strony: 1. Oferta mieszkań chronionych skierowana do wychowanków pieczy zastępczej; 2. Zapewnienie wsparcia specjalistycznego w mieszkaniach chronionych (pracownik socjalny, pedagog); 3. Zapewnienie zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej środków finansowych dla usamodzielnianych wychowanków (na kontynuację nauki, na wynajem mieszkania, zagospodarowanie, usamodzielnienie); 4. Zapewnienie przez MOPR pomocy i wsparcia specjalistycznego (porady prawne, psychologiczne, doradcy zawodowego); 5. Możliwość ubiegania się przez wychowanków o lokal mieszkalny z zasobów Miasta w momencie ukończenia 18 r.ż.; 6. Dbanie o stworzenie przestrzeni życiowej wychowanków i zaspokojenia ich potrzeb: niezależności, samodzielności, sprawczości; 7. Działania ukierunkowane na zwiększenie oferty mieszkaniowej dla wychowanków tj. mieszkania wspomagane; 8. Strona ekonomiczna i korzyści ekonomiczne oraz społeczne dla Gminy.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane
14	Słabe strony: 1. Brak oferty mieszkań wspomaganych umożliwiających samodzielne funkcjonowanie wychowanków; 2. Ograniczenia związane z zamieszkiwaniem w mieszkaniu chronionym (ograniczenie czasowe – do 2 lat, w mieszkaniu chronionym mogą być osoby samotne); 3. Regulamin mieszkania chronionego, który sankcjonuje jako funkcjonowanie instytucjonalne, placówkowe, co może zniechęcać wychowanków do zamieszkania; 4. Lokalizacja mieszkania chronionego (Sitowie) stwarza instytucjonalny charakter; 5. Regulacje prawne dot. spełniania kryteriów decydujących o przyznaniu z zasobów Miasta lokalu mieszkalnego (wychowankowie z uwagi na swoje dochody nie są w stanie spełnić tych kryteriów, co ogranicza ich możliwość pozyskania samodzielnego lokalu); 6. Brak środków na remonty mieszkań; 7. Mała liczba lokali mieszkalnych przyznawanych wychowankom pieczy (5-6 w ciągu roku).	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane

15	Szanse: 1. Zespół opracowujący Model Mieszkalnictwa Wspomaganego; 2. Przekazywanie organizacjom pozarządowym Zarządzeniem PMG lokali mieszkalnych na zasadzie użyczenia na dłuższy okres w celu zorganizowania mieszkań wspomaganych dla wychowanków pieczy; 3. Wdrożenie w ramach działalności organizacji pozarządowej pilotażu 2 mieszkań wspomaganych dla wychowanków pieczy; 4. Pozyskiwanie nowych lokali od deweloperów; 5. Pozyskiwanie małych lokali, których koszty użytkowania umożliwiają utrzymanie przez wychowanków.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
16	Zagrożenia: 1. Powrót wychowanków do systemu pomocy społecznej; 2. Dostępność zbyt dużych lokali uniemożliwia samodzielne mieszkania i utrzymanie przez wychowanków.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
OBSZAR ZAGROŻENIA WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM – NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ		
17	14% wśród ponad 451 tysięcy mieszkańców Gdańska to osoby niepełnosprawne. Wśród nich znajduje się około 9 tysięcy osób z niepełnosprawnością intelektualną. Zgodnie z szacunkami z organizacji wspierającymi te osoby obecnie około 200 dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną w mieście Gdańsku kwalifikuje się/jest gotowych do udziału w programach usamodzielniania w formule mieszkań treningowych i chronionych. Równocześnie z informacji od osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin jednoznacznie wynika rosnące zainteresowanie mieszkaniem wspieranymi. Formy oczekiwanego wsparcia uzależnione są od m.in. poziomu samodzielności osoby z niepełnosprawnością	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego.
18	Oferta mieszkań wspomaganych dla osób niepełnosprawnych obejmuje obecnie 74 miejsca w 28 mieszkaniach/domkach, w tym w 2 mieszkaniach socjalnych grupowych, 16 mieszkań TBS, 5 mieszkań chronionych, 3 mieszkania treningowe/hostelowe, 2 domki - w Domu Pomocy. Mieszkania są wspierane przez MOPR lub organizacje pozarządowe (PSONI, FOSA, WSPÓLNOTA SERC, SPIR, PRZYJAZNA DŁOŃ, FRIS Akces, DPS STAROGARDZKA). Specyfika mieszkań wspomaganych dla osób niepełnosprawnych uzależniona jest od potrzeb swoich lokatorów. Obecna oferta nie pozwala na realizację optymalnego wsparcia w procesie usamodzielnienia poczynawszy od krótkoterminowego treningu samodzielności w mieszkaniu treningowym, przez kilkuletni pobyt w mieszkaniu chronionym do zamieszkania w docelowym mieszkaniu ze wsparciem z zasobu mieszkaniowego. W systemie brakuje również tzw. mieszkań interwencyjnych zapewniających wsparcie adekwatne do potrzeb mieszkańca (od kilku godzin w tygodniu do kilku godzin dziennie) w przypadkach np.: czasowego braku możliwości sprawowania opieki przez opiekuna lub przemocy w rodzinie stosowanej wobec osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Brakuje również oferty mieszkania hotelowego pozwalający na krótki pobyt na życzenie opiekunów/rodziny bez wskazywania konkretnej przyczyny zdrowotnej, losowej czy społecznej. W mieszkaniach dla osób z niepełnosprawnością powinny być zapewnione indywidualne, pojedyncze pokoje, węzły wspólne (łazienki, kuchnie) nie niższy standard niż w DPS (1 łazienka/ kuchnia na 4 osoby), ważne jest miejsce wspólnego pobytu (może to być duża kuchnia lub duży salon), aby mogli ze sobą i z rodzinami wspólnie spędzić czas, dobrze byłoby lokalizować mieszkania poza tzw. patologicznymi dzielnicami (enklawy ubóstwa i patologii), ogrzewanie bezobsługowe (kwestia bezpieczeństwa), optymalne i docelowe pojedyncze studia (z mini kuchenką, łazienką) – uczestnicy zabierają sobie nawzajem jedzenie, metraż pokoi nie mniej niż 9 m / osobę, z węzłem 12-15 m., zabezpieczyć/ przewidzieć, tak jak dla osób niepełnosprawnych ruchowo – mieszkania dla par.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
ANALIZA SWOT - NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ		
19	Mocne strony: 1. Dobrze rozpoznane zasoby i potrzeby tego obszaru; 2. Wspólne zrozumienie występujących trudności i dobra znajomość środowiska; 3. Długoletnie doświadczenie i dobre praktyki w tym obszarze; 4. Dobrze działające, elastyczne i gotowe do realizacji innowacyjnych rozwiązań organizacje pozarządowe; 5. Zasoby i potencjał Miasta; 6. Zasoby ludzkie - silna motywacja podmiotów , gotowość do współpracy.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
20	Słabe strony: 1. Zbyt mała oferta pomocy mieszkaniowej; 2. Brak systemu ciągłości i mieszkań docelowych; 3. Słaba współpraca z wydz. odpowiedzialnymi za zasoby lokalowe; 4. Obawy wśród rodzin dot. wsparcia mieszkaniowego; 5. Niska świadomość dotycząca usamodzielnienia/ postawy; 6. Prawodawstwo; 7. Rozpoznanie ilościowe; 8. System oparty na projektach (grantach)	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
21	Szanse: 1. Czynniki ekonomiczne (tańsze niż instytucja); 2. Możliwość korzystania z wzorców i rozwiązań; 3. Istniejące programy UE; 4. Polityka deinstytucjonalizacji; 5. Otwartość władz Miasta; 6. Możliwość kreowania lokalnej polityki; 7. Współpraca z deweloperami; 8. Prywatne zasoby mieszkaniowe.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
22	Zagrożenia: 1. Prawodawstwo - zmienność, brak spójności, upolitycznienie; 2. Są grupy o specyficznych potrzebach - generowanie wyższych kosztów; 3. Wzajemne konkutowanie między rodzajami niepełnosprawnych; 4. Czynniki ekonomiczne - niskie dochody osób niepełnosprawnych; 5. Zwiększanie się liczby osób niepełnosprawnych ze względu na starzenie się społeczeństwa; 6. Zmieniający się wzorec rodzinny; 7. Osłabienie więzi społecznych.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
OBSZAR ZAGROŻENIA WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM – SENIORZY		
23	W związku z dynamicznymi zmianami w strukturze demograficznej ludności w Polsce, narastającym problemem będzie w najbliższej przyszłości również zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych osobom starszym. Współczesne społeczeństwa europejskie charakteryzują się dynamicznymi zmianami w strukturze demograficznej ludności. Ze względu na dwa współwystępujące zjawiska: niski wskaźnik dzietności oraz wydłużającą się długość życia rośnie udział osób starszych (60+) w populacji. Według danych Eurostatu w końcu 2011 r. osoby starsze stanowiły 23,9% ludności UE-27. Podobne trendy obserwuje się w Polsce. Udział osób starszych w polskim społeczeństwie systematycznie rośnie. W 1988 r. ludność w wieku 60+ stanowiła 14,5% populacji, a w 2010 r. już 19,6%, co oznacza przyrost o 2 mln osób (37,3 %)	Uchwała Rady Ministrów w sprawie przyjęcia "Narodowego Programu Mieszkaniowego"

24	W Gdańsku oferta mieszkań wspomaganych dla seniorów jest niewielka. Obejmuje mieszkania prowadzone i odnajmowane przez dwie organizacje: Caritas i Stowarzyszenie „Złota Jesień” na zasadach określonych ściśle przez te podmioty. Obecnie w domach pomocy społecznej przebywa 610 mieszkańców Gdańska, w tym 453 osoby na terenie gminy i 157 osób poza Gdańskiem. Równocześnie 285 osób (stan na dzień 31 marca 2016 r.) oczekuje na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Są to osoby w podeszłym wieku, osoby przewlekłe somatycznie chore, osoby niepełnosprawne intelektualnie, osoby przewlekłe psychicznie chorych. Całodobowe usługi opiekuńcze świadczą dla 17 osób Rodzinne Domy Pomocy na terenie Gdańska. Tego typu placówki przeznaczone są dla seniorów wymagających całodobowej opieki ze względu na ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia, wieku, niepełnosprawności, którzy nie mogą pozostawać w środowisku bez nadzoru i opieki	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego.
25	Brakuje miejsc dla osób, które muszą być umieszczone w trybie natychmiastowym, interwencyjnie np. z powodu śmierci opiekuna. Obecnie Miasto dysponuje 4 miejscami interwencyjnymi w DPS w Gdańsku przy ul. Hynka 12. W 2015 r. z tej formy pomocy skorzystało 26 osób. Od początku 2016 r. nastąpił wzrost liczby spraw dotyczących umieszczenia poza kolejnością lub interwencyjnie. W okresie styczeń – marzec 2016 r. umieszczono w tym trybie 7 osób w DPS na terenie Gdańska oraz 2 osoby poza jego terenem. Miasto dysponuje również 15 miejscami w Ośrodku Wsparcia AGAPE w Nowym Stawie, gdzie kierowane są osoby w trudnej sytuacji życiowej i zdrowotnej, często oczekujące na miejsce w DPS, którym nie można zapewnić niezbędnej opieki w środowisku. Na podstawie analizy dokumentów i spraw wpływających do Działu ds. Seniorów MOPR wynika, że istnieje potrzeba prowadzenia mieszkań w formie: - interwencyjnych – przeznaczonych dla osób, które znalazły się nagle w trudnej sytuacji życiowej i wymagają natychmiastowej, okresowej pomocy i wsparcia - do czasu rozwiązania występującego problemu – krótkoterminowe (pobyt do 2 lat); - wspieranych/długoterminowych - przeznaczonych dla osób starszych, które z niewielką pomocą i wsparciem mogą funkcjonować w środowisku, bez konieczności zapewnienia całodobowych form pomocy (pobyt ponad 2 lata); - komercyjnych/długoterminowych - przeznaczonych dla osób starszych zamożnych, które dysponują środkami, majątkiem lub mieszkaniem i nie mogą lub nie są w stanie funkcjonować samodzielnie we własnym mieszkaniu (pobyt ponad 2 lata)	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego.
ANALIZA SWOT - SENIORZY		
26	Mocne strony: 1. Posiadanie przez większość seniorów mieszkań własnościowych oraz pewnych dochodów (emerytury, renty itp.); 2. Wsparcie seniorów w środowisku ze strony rodziny i sąsiadów; 3. Kościół jako organizacja opiniotwórcza, świadcząca wsparcie; 4. Dzielne wsparcie instytucjonalne (kluby samopomocy, kluby seniora, dzienne domy pomocy); 5. Działalność organizacji pozarządowych w obszarze rozwiązywania problemów osób starszych; 6. Usługi opiekuńcze świadczone w środowisku; 7. Własny potencjał seniorów (wiedza, doświadczenie, umiejętności); 8. Możliwość odzyskania przez miasto dużych, dobrze zlokalizowanych mieszkań, stanowiących gminny zasób mieszkaniowy; 9. Dużo inicjatyw na rzecz seniorów z obszaru polityki społecznej.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
27	Słabe strony: 1. Brak dostosowanych do aktualnych problemów seniorów miejskich rozwiązań mieszkaniowych; 2. Brak edukacji na temat starości; 3. Silne zróżnicowanie w grupie seniorów (osoby bezdomne, niepełnosprawne, uzależnione itp.); 4. Brak rozpoznania potrzeb w grupie seniorów; 5. Zamieszkiwanie w kamienicach, na wysokich piętrach, bez łazienek, ciepłej wody itp.; 6. Samotność, osamotnienie, konflikty, wyjazdy rodziny poza granice miasta lub kraju; 7. Wysoki koszt utrzymania zbyt dużych dla seniorów mieszkań; 8. Brak miejsca tymczasowego schronienia dla seniorów chorych psychicznie; 9. Niewystarczająca dostępność do dziennych form wsparcia dla seniorów; 10. Niewystarczająca i trudno docierająca informacja o programach prowadzonych na rzecz osób starszych; 11. Zły stan zdrowia, niepełnosprawność seniorów; 12. Brak lub słabe umocowania prawne dotyczące opieki nad seniorami (mieszkania za opiekę, mieszkania do zdania); 13. Brak lub bardzo niski dochód osób starszych.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
28	Szanse: 1. Wzajemne wsparcie (np. dwie osoby o różnym stopniu niepełnosprawności w jednym mieszkaniu); 2. Obniżenie kosztów opieki nad osobami w podeszłym wieku; 3. Deinstytucjonalizacja; 4. Możliwość łączenia ze sobą różnych grup, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; 5. Rozwój nowych usług (asystent, opiekun, teleopieka, usługi sąsiedzkie); 6. Możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego; 7. Bogata i różnorodna oferta usług dla seniorów.; 8. Zainteresowanie ze strony mediów problemem starzenia się, starością; 9. Możliwość wykorzystania w działaniach na rzecz seniorów Uniwersytetu Trzeciego Wieku.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
29	Zagrożenia: 1. Starzenie się społeczeństwa, kultura młodości; 2. Wykluczenia wśród seniorów; 3. Nieznajomość prawa przez osoby w podeszłym wieku; 4. Przejmowanie mieszkań seniorów przez ich rodziny i przekazywanie opieki nad nimi do instytucji; 5. Odpyły młodych ludzi za granicę; 6. Odejście od rodzin wielopokoleniowych; 7. Przywiązanie seniorów do miejsca; 8. Obawa o zabezpieczenie finansowe, podłożenie obciążeniom finansowym; 9. Nadmierne przywiązanie do rodziny i bezkrytyczne przekazywanie bliskim majątku i oszczędności; 10. Brak poczucia bezpieczeństwa; 11. Narażenie na przemoc ekonomiczną.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
OBSZAR ZAGROŻENIA WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM – BEZDOMNOŚĆ I ZAGROŻENIE EKSMISJAMI		
30	Specyficzną grupą, która powinna być objęta wsparciem mieszkaniowym, są osoby bezdomne. Również w tym przypadku problem mieszkaniowy wiąże się z reintegracją osób bezdomnych z resztą społeczeństwa. Kontrowersje wzbudza samo pojęcie osoby bezdomnej, co przekłada się na szacunki Z punktu widzenia spraw mieszkaniowych najważniejsze jest zapewnienie osobom bezdomnym schronienia, szczególnie w miesiącach zimowych. Obok kwestii zapewnienia odpowiedniej liczby mieszkań socjalnych dla np. osób o niskich dochodach lub osób eksmitowanych z innych zasobów, do osób bezdomnych swoją ofertę kierują schroniska, noclegownie i domy dla bezdomnych. Na koniec 2014 r. funkcjonowały 274 takie placówki, prowadzone w większości przez organizacje społeczne, dysponujące w sumie 11,1 tys. miejsc noclegowych, z których skorzystało 26,6 tys. osób.	Uchwała Rady Ministrów w sprawie przyjęcia "Narodowego Programu Mieszkaniowego"

31	Przez wiele lat pomoc społeczna w Gdańsku była ukierunkowana na zabezpieczanie schronienia osobom/rodzinom bezdomnym w placówkach bezdomnych. Efektem długotrwałego pobytu w placówce było uzależnienie od pomocy i niechęć do podejmowania działań na rzecz usamodzielnienia się i trwałego wyjścia z placówki. W 2015 r. 735 osób Ze wsparcia świadczonego w placówkach skorzystało 735 osób, średnio 432 osoby miesięcznie. Zgodnie z Gminnym Standardem Wychodzenia z Bezdomności, do osób bezdomnych kieruje się również ofertę z zakresu mieszkalnictwa wspomaganego. Prowadzeniem tych mieszkań zajmują się organizacje pozarządowe. PCPB MONAR MARKOT prowadzi 4 mieszkania chronione dla 19 osób oraz 2 domki dla 14 osób (projekt „Osiedle Sitowie”), przeznaczone dla bezdomnych kobiet z dziećmi. SOR Prometeusz - domek treningowy 8 kobiet z dziećmi, również na „Osiedlu Sitowie”. TPBA Koło Gdańskie wspiera pracą socjalną oraz finansowo w mieszkaniach wynajmowanych na wolnym rynku mężczyzn bezdomnych objętych indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności (około 40 osób rocznie). W 2015 roku nastąpił znaczący wzrost liczby osób bezdomnych usamodzielnianych w mieszkaniach treningowych względem roku ubiegłego (z 53 do 86 osób) oraz dwukrotny wzrost liczby osób objętych asystenturą (z 30 do 60 osób). Powyższe zmiany przyczyniły się także do wzrostu liczby usamodzielnionych osób bezdomnych z 56 w roku 2014 do 62 osób w roku 2015. W ramach uczestnictwa w projekcie „Osiedle Sitowie” w okresie od 2011-2016 usamodzielniono 14 matek z 18 dzieci. Wśród nich – 4 matki z 7 dzieci otrzymały mieszkania z zasobu mieszkaniowego Miasta. Brak oferty mieszkaniowej dla osób kończących treningi mieszkaniowe jest przyczyną utrudnienia dostępu kolejnym zainteresowanym usamodzielnieniem do mieszkań treningowych i okresowe wzrosty liczby mieszkańców w schroniskach dla matek z dziećmi.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego.
32	Osoby/rodziny zagrożone bezdomnością, wobec których przeprowadzono eksmisję z zasobu mieszkaniowego Miasta zgodnie z nakazem sądu do pomieszczeń tymczasowych, mają możliwość pobytu w Centrum Treningu Umiejętności Społecznych. Głównym założeniem Centrum jest wspieranie beneficjentów poprzez wykorzystanie własnych możliwości, a także przez stworzenie i wdrożenie narzędzi umożliwiających uzyskanie poprawy ich sytuacji bytowej. Po pozytywnym zakończeniu treningu i dając gwarancję sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie beneficjenci mają możliwość uzyskania lokalu socjalnego z zasobów Miasta Gdańsk. Spośród 190 dotychczasowych uczestników 69 osób otrzymało 51 lokali socjalnych z zasobów mieszkaniowych Miasta. W 2015 r. uczestnikami projektu było 78 osób, w tym 6 dzieci.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
ANALIZA SWOT - BEZDOMNOŚĆ I ZAGROŻENIE EKSMISJAMI		
33	Mocne strony: 1. Organizacje pozarządowe; 2. Sieciowanie organizacji wspierających osoby bezdomne; 3. Centrum Treningu Umiejętności Społecznych (CTUS); 4. Lokalne rozwiązania prawne; 5. System zamiany mieszkań; 6. Zasób lokalowy – wolne mieszkania o dużym metrażu; 7. Doświadczenie organizacji w pracy z osobami zadłużonymi (Misja przeciwko eksmisji, CTUS, Sitowie).	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
34	Słabe strony: 1. Brak rozwiązań systemowych; 2. Konieczność zapewnienia mieszkań w związku z realizacją wyroków eksmisji z zasobu prywatnego; 3. Brak środków na dostosowanie dużych lokali do celów społecznych; 4. Nieujmowanie działających rozwiązań w planach miejskich (akcyjność działań); 5. Słaba edukacja społeczna w zakresie problemów społecznych.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
35	Szanse: 1. W oparciu o działające programy ich aktualizacja i rozwój; 2. Możliwość dostosowanie dużych lokali do celów społecznych w przypadku pojawienia się środków finansowych.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
36	Zagrożenia: 1. Brak osób dedykowanych w WGK w Urzędzie Miejskim do współpracy z NGO's; 2. Długi obieg dokumentów; 3. Niechęć społeczeństwa – stereotypy; 4. Brak zaufania do osób wykluczonych; 5. Ponoszenie kosztów zadłużeń mieszkań przez organizację; 6. Tworzenie „gett”.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego
OBSZAR ZAGROŻENIA WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM - UZALEŻNIENIA, KRYZYS, PRZEMOC		
37	Problem przemocy w rodzinie dotyka wszystkie grupy społeczne, dotyczyć może każdego człowieka bez względu na wiek, płeć, wykształcenie, czy status społeczny. W sytuacji pojawienia się zagrożenia zdrowia i życia osób niezbędne jest „oddzielenie” sprawcy od ofiary oraz pomoc w zapewnieniu doraźnego bezpieczeństwa emocjonalnego i socjalno – bytowego. W Gdańsku jedynym zasobem w obszarze kryzysu i ochrony przed przemocą w rodzinie jest Centrum Interwencji Kryzysowej (CIK), obecnie prowadzone przez Fundację Dzieci Niczyje (do V 2018). Jest to placówka interwencyjna zapewniająca pobyt do 3 miesięcy, mająca na celu zapewnienie potrzebującym bezpieczeństwa, przywrócenia do równowagi emocjonalnej, czasu na naprawę szkód psychicznych i znalezienie dobrego, bezpiecznego rozwiązania. CIK posiada 10 miejsc hostelowych całonocowych dla osób dorosłych, lub dorosłych mających pod opieką dzieci. W ciągu roku zapewnia schronienie 44 rodzinom, w tym 72 osobom. Równocześnie tym osobom udzielana jest pomoc specjalistyczna. Pobyt i wsparcie specjalistyczne są bezpłatne. Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie sąd może nakazać sprawcy opuszczenie mieszkania zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym. Wprowadzony nakaz eksmisji obowiązuje nie dłużej niż trzy miesiące. Sąd może jednak na wniosek prokuratora przedłużyć jego stosowanie na dalsze trzymiesięczne okresy, jeżeli nie ustalą przesłanki do jego stosowania. Dodatkowo prokurator, wydając postanowienie o nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania, może na wniosek oskarżonego wskazać mu miejsce pobytu w placówkach zapewniających miejsca noclegowe. Nie mogą to być miejsca przeznaczone dla ofiar przemocy. W szczególności mają zapewnić szybkie odseparowanie sprawcy przemocy od poszkodowanych przez niego osób. Gdańsk stworzył taką możliwość odizolowania osób stosujących przemoc w rodzinie od osób krzywdzonych oferując im możliwość odpłatnego pobytu do 3 miesięcy w Centrum Treningu Umiejętności Społecznych. W miarę posiadanych wolnych miejsc CTUS przeznacza dla nich 10 miejsc w pomieszczeniach tymczasowych. Warunkiem pobytu jest przyjęcie przez sprawcę przemocy oferty najmu tymczasowego pomieszczenia. Praca terapeutyczno–resocjalizacyjna i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest prowadzona przez specjalistów poza CTUS. Od 2014 r., gdy wprowadzono tę ofertę dla sprawców przemocy skorzystały z niej 2 osoby. Powyższe doraźne działania nie zatrzymują przemocy w rodzinie, a powrót do środowiska naraża osobę pokrzywdzoną na przeżywanie kolejnej traumy. Wobec tego ofiara przemocy stara się zmienić miejsce zamieszkania wynajmując lokal od osoby obcej. Rodzina będąca w trudnej ekonomicznie sytuacji nie ma takiej możliwości i wraca do sprawcy. Jeżeli spełnia kryteria może uzyskać mieszkanie z gminnego zasobu mieszkaniowego. Długa lista oczekujących na miejski wynajem powoduje istotną barierę w rozwiązywaniu problemu tej rodziny. Część rodzin z przemocy nie ma szans na faktyczne odseparowanie się od sprawcy przemocy ze względu na sytuację prawną uniemożliwiającą spełnienie kryteriów do wynajmu lokalu z zasobów Miasta. Istotnym rozwiązaniem jest mieszkanie wspomagane krótkoterminowe (do 2 lat) dla 4-5 osób, udostępniane osobie/rodzinie na czas osiągnięcia stabilizacji stanu emocjonalnego przy wparciu specjalisty, a także uzyskanie samodzielności finansowej, zawodowej, które umożliwią wynajem lokalu z rynku prywatnego.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego.
38	Zakres interwencji podejmowanej w innych sytuacjach kryzysowych, w tym po udziale osoby/rodziny w powodzi, pożarze czy w wypadku komunikacyjnym odbywa się na takich samych zasadach, jak w przypadku uczestników przemocy. Osoby/rodziny pokrzywdzone mogą korzystać do 3 miesięcy z miejsc hostelu Centrum Interwencji Kryzysowej (CIK). W miarę posiadanych wolnych miejsc osoby poszkodowane mogą być przyjmowane także do CTUS w trybie interwencyjnym, na podstawie ustnego skierowania odpowiednich organów/służb Miasta. Również w tym wypadku brakuje rozwiązania w formie mieszkania wspomaganego krótkoterminowego (do 2 lat) dla 4-5 osób, udostępniane osobie/rodzinie na czas osiągnięcia stabilizacji stanu emocjonalnego przy wparciu specjalisty, a także uzyskanie samodzielności finansowej, zawodowej, które w przypadku braku możliwości powrotu do miejsca zamieszkania umożliwią wynajem lokalu z rynku prywatnego lub z zasobów Miasta mieszkaniowych Miasta.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego.

39	Miasto Gdańsk, aby zapewnić właściwą opiekę, wsparcie oraz izolację osób nietrzeźwych zatrzymanych przez służby miejskie i porządkowe utworzyło Całodobowe Pogotowie Socjalne dla Osób Nietrzeźwych. Placówka prowadzona przez TPBA ma charakter interwencyjny i dysponuje 30 miejscami. Przebywają w niej osoby, które zgodnie z przepisami prawa „dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób”. Pracownicy placówki mają za zadanie koncentrować się na pracy z osobą nietrzeźwą i jej problemami realizując zadania zarówno opiekuńczo-wychowawcze, profilaktyczne, jak i medyczne. Dla młodzieży uczącej się uzależnionej od narkotyków (do 22 r. ż), w końcowym procesie terapii i w procesie przystosowania do samodzielności pod opieką terapeutyczną przeznaczono 10 miejsc w koedukacyjnym hostelu Stowarzyszenia MONAR. Czas pobytu został ograniczony do 3-6 miesięcy. Inną formą pracy z osobami uzależnionymi są 2 mieszkania readaptacyjne po jednym dla młodzieży i dla osób dorosłych dla osób uzależnionych. Każde z mieszkań może przyjąć od 3 do 4 osób. Pobyt w nich może trwać do 12 miesięcy. Oba lokale są wynajmowane na wolnym rynku. W mieszkaniach dla osób uzależnionych mieszkają osoby po ukończeniu terapii uzależnień, które potrzebują wsparcia w procesie usamodzielniania się i powrotu do społeczeństwa. Mieszkańcy muszą posiadać źródło dochodu. Dodatkowo, młodzież ma obowiązek nauki (szkolnej lub poza szkolnej). Mieszkańcy otrzymują pomoc w formie opłaty za wynajem i kursy zawodowe. Biorą udział w zajęciach edukacyjnych, terapii, poradnictwie. Równocześnie sami ponoszą koszt mediów i utrzymania się. Brakuje w ofercie mieszkań wspomaganych krótkoterminowych dla osób uzależnionych kończących terapię z z zasobu mieszkaniowego Miasta.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane
ANALIZA SWOT - UZALEŻNIENIA, KRYZYS, PRZEMOC		
40	Mocne strony: 1. Łatwy dostęp do wykwalifikowanej kadry wynikający z wieloletniej tradycji działania MOPR, oraz liczby szkół wyższych nasycających rynek pracy kadrami, co zapewnia możliwości realizacji różnych projektów, w tym związanych z udzielaniem schronienia i zaspokajania potrzeb mieszkaniowych; 2. Prężne, dobrze działające, elastyczne i gotowe do realizacji innowacyjnych rozwiązań organizacje pozarządowe aktywne w obszarach przemocy, uzależnień i kryzysu; 3. Dobrze rozpoznane zasoby i potrzeby w zakresie mieszkalnictwa osób borykających się z problemami kryzysu, przemocy, uzależnień; 4. Możliwości realizowania projektów dot. rozwiązywania problemów społecznych, w tym w omawianym zakresie, w długoterminowych cyklach dotowania ze środków publicznych (umowy dotacyjne na okres 3-lat) – co skutkuje większą konsekwencją w realizacji działań, większym bezpieczeństwem realizatorów oraz stabilnością; 5. W niektórych obszarach potrzeby zaspokajane są na wystarczającym poziomie (kryzys); 6. Ważne jest, że znajdują się mieszkania przyznawane na preferencyjnych warunkach (wynikających z zapisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy);	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane
41	Słabe strony: 1. Dobre, potwierdzone praktyki w ww. zakresie nie zawsze są wykorzystywane do stworzenia stałych rozwiązań (charakter „eventowy”, „akcyjności”); 2. Zbyt dużo zasobów mieszkaniowych Miasta blokowanych jest przez osoby/rodziny z problemem alkoholowym powodując ich degradację, procedury zamiany są za mało elastyczne i zbyt powolne; 3. Zbyt mało jest lokali przeznaczanych na potrzeby osób: a) doznających przemocy; b) podejmujących wysiłek wyjścia z problemu uzależnienia; c) seniorów, osób ze znacznie zdegradowanym stanem zdrowia w wyniku wieloletniego uzależnienia lub nadużywania alkoholu, którzy niechętnie przyjmowani są do innych placówek, np. DPS-ów; 4. Zbyt mało jest mieszkań przyznawanych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy; 5. Zbyt rzadko stosowane przez sąd rozwiązania prawne pozwalające na skuteczne izolowanie osób doznających przemocy od sprawców tego przestępstwa; 6. Zbyt często strategie pomocy stosowane przez specjalistów bazują na pomysły wyprowadzenia się z domu osoby doznającej przemocy, nie zaś odwrotnie (opuszczenia domu przez sprawcę); 7. Do rzadkości należy stosowanie narzędzi ewaluacyjnych, które powinny dać odpowiedź na pytania o skuteczność i subiektywny odbiór pomocy, także w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych; 8. Brak wypracowanych form komunikacji i współdziałania pomiędzy organizacjami zaspokajającymi potrzeby mieszkaniowe w ww. zakresie z Wydziałem Gospodarki Komunalnej UM; 9. Ograniczenia wynikające z Zarządzenia nr 1491/13 z dnia 12.11.2013 w sprawie przyjęcia modelu CTUS oraz przepisów prawnych, które nie uwzględnia możliwości kierowania, opiniowania przez kompetentne organy (zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy) i umieszczania w miejscach tymczasowego schronienia CTUS osób stosujących przemoc.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane
42	Szanse: 1. Wiedza, doświadczenia i wypracowane rozwiązania krajowe w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy, interwencji kryzysowej; 2. Znany i skuteczny sposób finansowania działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych; 3. Możliwości wynikające z funkcjonowania regulacji prawnych pozwalających na wspieranie osób doznających przemocy i osób w kryzysie w formie zaspokojenia potrzeb dotyczących schronienia i mieszkaniowych; 4. Prawne możliwości tworzenia DPS dla osób uzależnionych; 5. Sprzyjający „klimat” społeczny, życzliwość i wspieranie inicjatyw pozwalających na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych osób w kryzysie, osób doznających przemocy; 6. Dość powszechne zrozumienie i akceptacja rozwiązań pozwalających na izolację sprawców od osób doznających przemocy i konieczności tworzenia miejsc (izolatoriów) dla sprawców.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane
43	Zagrożenia: 1. Brak rozwiązań systemowych (ustrojowych) pozwalających skutecznie finansowanie działania w zakresie przeciwdziałania przemocy, przeciwdziałania narkomanii, interwencji kryzysowej; 2. Społeczna trudność w akceptowaniu działań podejmowanych na rzecz osób uzależnionych i uwikłanych w problemy alkoholowe, związane z narkotykami, w szczególności osób bezdomnych z tymi problemami, powszechne nie uznawanie paradygmatu „choroby” w przypadku uzależnienia od alkoholu i narkotyków; 3. Prawne regulacje skutkujące wysokimi kosztami pobytu osób uzależnionych w instytucjach zaspokajających potrzeby mieszkaniowe; 4. Brak jasnych i skutecznych rozwiązań pozwalających na izolowanie sprawców przemocy w miejscach dla nich przeznaczonych (brak prawnego mechanizmu zobowiązania do umieszczenia w placówce); 5. Regulacje wynikające z ustawy o ochronie praw lokatorów (z 21.06.2001) ograniczają możliwości działania w tym zakresie.	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomagane
OBSZAR ZAGROŻENIA WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM - IMIGRANTI		
44	Znaczna część migrantów przebywa w Gdańsku nie rejestrując swojego pobytu i nie meldując się w Urzędzie Miejskim w Gdańsku, wobec czego trudne jest ustalenie faktycznej ich liczby. W 2013 roku oficjalnie zameldowanych w Gdańsku było 2320 cudzoziemców, w 2014 roku – 2766 osób, a w 2015 roku – 3323 cudzoziemców. Jednak znaczna część obcokrajowców w Gdańsku nie rejestruje w Urzędzie Miejskim swojego miejsca zamieszkania. Zdaniem ekspertów w Gdańsku zamieszkuje niecałe 5 tys. osób posiadających ważne dokumenty potwierdzające prawo pobytu w Polsce, wydane przez wojewodę pomorskiego. Wśród nich przebywało kilka osób z udzieloną ochroną międzynarodową (status uchodźcy lub ochrona uzupełniająca), a kilkadziesiąt osób jest w procesie o udzielenie takiej ochrony. W 2015 r. Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku wydał ponad 11 tys. oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi, co stanowiło trzykrotność wydanych oświadczeń w roku 2014. Liczba wniosków o wydanie zezwolenia na pracę wyniosła w Gdańsku 2757 w 2015 r. wzrastając o 100% w stosunku do roku 2014. Na gdańskich uczelniach wyższych studiuje ponad 2 tys. studentów zagranicznych, a w pozostałych szkołach uczy się ponad 150 dzieci obcokrajowców. Opierając się na danych statystycznych oraz wiedzy eksperckiej, Zespół ds. Modelu Integracji Imigrantów w Gdańsku oszacował liczbę migrantów na około 15 tys. osób. Imigranci w Gdańsku to w 99% osoby samodzielnie ekonomicznie, głównie przybywający tu w celach zarobkowych, którzy sami sobie radzą.	Dane opracowane przez Zespół ds. Modelu Integracji Imigrantów w Gdańsku

45	Zaspokojenie potrzeby mieszkania imigrantów jest bardzo trudne. Na prywatnym rynku mieszkaniowym spotyka ich często odmowa najmu ze względu na kolor skóry, religię, pochodzenie narodowe i etniczne. Ceny wynajęcia mieszkania w Gdańsku są bardzo wysokie i trudno jest znaleźć lokum osobie o niskich i średnich dochodach. Dlatego też imigranci często mieszkają w warunkach bardzo trudnych, dzieląc pokoje w kilka osób, ale też płacąc za najem więcej niż Polacy. Z uwagi na silne uprzedzenia są też w miejscu zamieszkania narażeni na przemoc werbalną, a nawet fizyczną. W konsekwencji rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym izolują się i czasem nielegalnie zajmują nieruchomości, w tym miejskie. Kwestie mieszkaniowe są kluczowe również dla uchodźców objętych Indywidualnym Programem Integracji (IPI), zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Po zakończeniu IPI uchodźcy nie byli do tej pory w stanie samodzielnie pokryć kosztów wynajmu, co było jednym z powodów wyjazdu z Gdańska. W 2015 r. Rada Miasta Gdańska stworzyła możliwość przyznawania kilku mieszkań rocznie uchodźcom w bardzo trudnym położeniu (m.in. rodzinom wielodzietnym, niezdolnym do pracy). Dotychczas skorzystało z tej możliwości 6 rodzin imigrantów. Z drugiej strony niektórzy prywatni najemcy i organizacje pozarządowe zgłaszają do Urzędu Miejskiego chęć wynajęcia swoich mieszkań imigrantom i uchodźcom bezczynszowo lub poniżej kosztów rynkowych. Ważnym obszarem wymagającym uwagi i dostarczenia rozwiązań jest kwestia noclegu w sytuacjach kryzysowych. Jest to szczególnie istotne dla imigrantek doświadczających przemocy w rodzinie, które mieszkając poza krajem pochodzenia, nie mają nieformalnych sieci wsparcia pozwalających na znalezienie bezpiecznego schronienia. Podobny problem dotyczy również i innych imigrantów, którzy doświadczyli przemocy, pracy przymusowej lub innych form handlu ludźmi i zmuszeni są do natychmiastowego opuszczenia miejsca zakwaterowania w poszukiwaniu bezpiecznego schronienia.	Dane opracowane przez Zespół ds. Modelu Integracji Imigrantów w Gdańsku
46	Pomoc społeczna przysługuje cudzoziemcowi, który uzyskał w Polsce status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub przybywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy. Wniosek cudzoziemca, który uzyskał w Polsce status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, obejmuje również małoletnie dzieci cudzoziemca oraz jego małżonka. Pomoc jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji (IPI), uzgodnionego między ośrodkiem pomocy a cudzoziemcem, określającego wysokość, zakres i formy pomocy, w zależności od indywidualnej sytuacji życiowej cudzoziemca i jego rodziny. W Gdańsku z pomocy społecznej korzystają przede wszystkim uchodźcy, którzy są objęci IPI, a także osoby będące w procedurze uchodźczej, które otrzymują m.in. wsparcie pracownika socjalnego oraz pomoc rzeczową. Z pomocy, również rzeczowej, korzystają niekiedy również inne grupy imigrantów, szczególnie w sytuacji kryzysowej, m.in. zagrożeni ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Brakuje sieci pomiędzy MOPR a innymi podmiotami, w tym sektorem społecznym, które współpracowałyby na rzecz integracji i łączyły zasoby na rzecz wsparcia, adaptacji i usamodzielnienia uchodźców. Integracja siedmiu uchodźczych rodzin, które do tej pory przeszły przez IPI w Gdańsku,	Dane opracowane przez Zespół ds. mieszkalnictwa wspomaganego.
ANALIZA SWOT - IMIGRANTI		
47	Mocne strony: 1. Przepisy prawne regulujące proces przyjmowania i usamodzielniania imigrantów; 2. Możliwość korzystania z różnych form pomocy, w tym integracyjnej, społecznej i mieszkaniowej; 3. Świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego;	Dane opracowane przez Zespół ds. Modelu Integracji Imigrantów w Gdańsku
48	Słabe strony: 1. Ograniczone środki finansowe instytucji i organizacji pomagających; 2. Istnienie barier dostępu do usług spowodowanych, m.in. skomplikowanymi przepisami prawnymi, nieuregulowaną sytuacją prawną imigrantów i, długimi procedurami legalizacji pobytu; 3. Brak znajomości języka i słaby przepływ informacji między instytucjami oraz między instytucją a imigrantem; 4. Brak doświadczenia i dobrych praktyk w pracy z imigrantami; 5. Trudności w ujednoliceniu narzędzi pracy z imigrantami.	Dane opracowane przez Zespół ds. Modelu Integracji Imigrantów w Gdańsku
49	Szanse: 1. Likwidacja barier utrudniających usamodzielnianie i integrację imigrantów, w tym poznanie funkcjonowania państwa, nabycie umiejętności poruszania się w zwyczajach i prawie polskim, pozbycie się obaw z podjęcia decyzji o życiu w innym państwie i wzrost poczucia bezpieczeństwa.	Dane opracowane przez Zespół ds. Modelu Integracji Imigrantów w Gdańsku
50	Zagrożenia: 1. Skomplikowane przepisy, którym imigranci podlegają, nieznajomość polskiego prawa przez imigrantów; 2. Zachowania negatywne wynikające ze strachu przed obcymi niskiej świadomości społecznej i braku wiedzy na temat innych kultur; 3. Trudności w uzyskaniu pracy ze względu na brak dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe; 4. Niechęć imigrantów do nauki języka i do integracji.	Dane opracowane przez Zespół ds. Modelu Integracji Imigrantów w Gdańsku

III. Cele szczegółowe i operacyjne Programu

cel główny	cele szczegółowe	Zadania	Kluczowe działania		nazwa wskaźnika	koordynator	realizator
Zapewnienie w kierunku deinstytucjonalizacji i indywidualizacji wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	1 Zwiększanie dostępności do lokali mieszkalnych w ramach realizacji Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego	1.1 Przeznaczenie lokali mieszkalnych z gminnego zasobu mieszkaniowego Miasta Gdańska	1.1.1	Coroczne zgłaszanie potrzeb mieszkaniowych na rzecz realizacji Programu m.in. umożliwiających płynną rotację pomiędzy modelem mieszkalnictwa wspomagane, modelem mieszkań ze wsparciem i mieszkaniem docelowymi.	lista zgłoszonych i zweryfikowanych potrzeb mieszkaniowych liczba remontów lub adaptacji liczba ofert do zawarcia umowy najmu lokalu liczba osób korzystających z lokali	Zespół Zarządzający Programem	WRS UM, MOPR, WGK UM
			1.1.2	Przeprowadzenie analizy wolnych lokali z zasobów mieszkaniowych Miasta pod względem możliwości ich wykorzystania na realizację celów Programu		WGK UM	WGK UM, GZNK, MOPR
			1.1.3	Wykonywanie niezbędnych remontów lub adaptacji lokali mieszkaniowych z zasobu mieszkaniowego Miasta przeznaczonych do realizacji Programu		WGK UM	GZNK, WGK UM
			1.1.4	Przekazywanie lokali mieszkalnych z zasobu mieszkaniowego Miasta do dyspozycji MOPR lub organizacji pozarządowej na mieszkania wspomagane		WGK UM	WGK UM, MOPR, organizacja pozarządowa, Zespół Zarządzający Programem
			1.1.5	Wyposażenie lokali mieszkalnych przeznaczonych na mieszkania wspomagane		WRS UM	Organizacja pozarządowa, MOPR
			1.1.6	Wydawanie propozycji lokalu mieszkalnego, ofert do zawarcia umowy najmu i zawieranie umów najmu lokalu mieszkalnego z zasobu mieszkaniowego Miasta z beneficjentami modelu mieszkań ze wsparciem po podpisaniu przez nich kontraktu		WGK UM, WRS UM	WGK UM, GZNK, MOPR, organizacja pozarządowa, Zespół Zarządzający Programem
			1.1.7	Umożliwienie zamiany mieszkań między beneficjentami Programu w celu zaspokojenia ich indywidualnych potrzeb		Zespół Zarządzający Programem	WGK UM, GZNK
			1.1.8	Przekwalifikowanie mieszkania ze wsparciem na mieszkanie docelowe lub wydanie oferty najmu innego lokalu docelowego dla absolwentów, którzy pozytywnie zrealizowali kontrakt i otrzymali rekomendację Zespołu Zarządzającego Programem		Zespół Zarządzający Programem	WGK UM, GZNK, WRS UM, MOPR
			1.1.9	Inicjowanie pozyskania dodatkowych mieszkań na realizację zadań Programu.		Zespół Zarządzający Programem	WRS UM, MOPR, WGK UM, WS, GZNK, GIS, TBS
		1.2 Pozyskiwanie lokali mieszkalnych z pozagminnego zasobu mieszkaniowego	1.2.1	Propagowanie wśród właścicieli lokali idei mieszkalnictwa społecznego i możliwości udziału w Programie	liczba kampanii liczba lokali do wyposażenia liczba wynajętych lokali liczba osób korzystających z lokali	Zespół Zarządzający Programem	WRS UM, WPIKS UM
			1.2.2	Wynajmowanie mieszkań od podmiotów mieszkaniowych (w tym TBS) i od osób prywatnych przeznaczonych na realizację celów Programu		WRS UM	organizacja pozarządowa, TBS, Społeczne Agencje Najmu, podmioty mieszkaniowe i osoby prywatne
			1.2.3	Wyposażenie lokali mieszkalnych wynajmowanych od podmiotów mieszkaniowych i osób prywatnych przeznaczonych na mieszkania wspomagane		WRS UM	organizacja pozarządowa, MOPR
			1.2.4	Udostępnienie lokali mieszkalnych beneficjentom Programu na podstawie umowy cywilnoprawnej dotyczącej wsparcia w mieszkaniu wspomagany		WRS UM	organizacja pozarządowa, MOPR
			1.2.5	Wydawanie ofert do zawarcia umowy najmu i zawieranie umów najmu lokalu mieszkalnego z beneficjentami modelu mieszkań ze wsparciem po podpisaniu przez nich kontraktu		WGK UM	WGK UM, TBS, organizacja pozarządowa, MOPR
	2. Zapewnianie wysokiej jakości wsparcia dla uczestników Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego	2.1 Funkcjonowanie różnych form wsparcia skierowanych do osób/rodzin korzystających z pomocy w formie mieszkania wspomagane	2.1.1	Przygotowanie katalogu zadań realizowanych w poszczególnych formach mieszkań wspomaganych z uwzględnieniem kierunku deinstytucjonalizacji i indywidualizacji usług.	liczba katalogów liczba konkursów liczba umów z NGO liczba skierowań liczba decyzji liczba kontraktów liczba umów cywilnoprawnych liczba miejsc liczba mieszkań liczba nowych projektów liczba osób korzystających ze wsparcia	WRS UM, MOPR	organizacje pozarządowe
			2.1.2	Przygotowywanie do konkursu dla organizacji pozarządowych szczegółowego opisu zadań realizowanych w mieszkaniach chronionych oraz innych form mieszkań wspomaganych krótkoterminowych i długoterminowych.		WRS UM, MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe, GRDPP
			2.1.3	Zlecanie w drodze konkursu organizacjom pozarządowym prowadzenia poszczególnych form mieszkań wspomaganych.		WRS UM, MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe, GRDPP
			2.1.4	Wydawanie skierowań kierujących do mieszkań wspomaganych, z wyłączeniem mieszkania chronionego		MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe
			2.1.5	Wydawanie decyzji administracyjnych kierujących do mieszkań chronionych		MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe
			2.1.6	Zawieranie z beneficjentami kontraktów dotyczących korzystania z usługi społecznej w formie mieszkania wspomagane (krótko- i długoterminowego)		MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe
			2.1.7	Zawieranie z beneficjentami umów cywilnoprawnych dotyczących korzystania z usługi społecznej w formie mieszkania wspomagane (krótko- i długoterminowego)		WRS UM, MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe
			2.1.8	Przygotowanie i realizacja samodzielnych projektów w ramach Programu, w tym:		MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe
				2.1.8.1 Projekt "Osiedle Sitowie"		WRS UM, MOPR	WRS UM, MOPR, organizacje pozarządowe
				2.1.8.2 Projekt "Osiedle Świrskiego"		GFIS	GFIS
				2.1.8.3 Projekt „Zamieszkaj u Siebie"		PSONI	PSONI
				2.1.8.4 Projekt "Zespół mieszkań wspomaganych Nasz Dom"		MOPR	organizacje pozarządowe
				2.1.8.5 Projekty mieszkań chronionych		WRS UM, MOPR	organizacje pozarządowe
				2.1.8.6 Projekty najmu mieszkań na rynku prywatnym		WRS UM	WRS UM, MOPR, organizacje pozarządowe
				2.1.8.7 Inne nowe projekty			
		2.2 Funkcjonowanie różnych form wsparcia skierowanych do osób/rodzin korzystających z pomocy w formie mieszkania ze wsparciem	2.2.1	Przygotowanie katalogu zadań realizowanych w poszczególnych formach mieszkań ze wsparciem z uwzględnieniem kierunku deinstytucjonalizacji usług.		WRS UM, MOPR	WRS UM, MOPR, organizacje pozarządowe
			2.2.2	Przygotowywanie do konkursu dla organizacji pozarządowych szczegółowego opisu zadań realizowanych w mieszkaniach ze wsparciem		MOPR	MOPR
			2.2.3	Zlecanie w drodze konkursu organizacjom pozarządowym prowadzenia poszczególnych form mieszkań ze wsparciem		WRS UM, MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe, GRDPP

Zintegrowanie rozwiązań obszaru polityki mieszkaniowej z rozwiązaniami obszaru pomocy i integracji społecznej					2.2.4	Zawieranie umów z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie wsparcia w poszczególnych formach mieszkań ze wsparciem	produktu	liczba katalogów liczba konkursów liczba umów z NGO liczba kontraktów liczba umów najmu liczba miejsc liczba mieszkań liczba nowych projektów liczba osób korzystających ze wsparcia	WRS UM, MOPR, WF	MOPR, organizacje pozarządowe
					2.2.5	Zawieranie z beneficjentami kontraktów dotyczących korzystania z usługi społecznej w formie mieszkania ze wsparciem			WRS UM, MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe
					2.2.6	Przygotowanie i realizacja samodzielnych projektów w ramach Programu, w tym:				
						2.2.6.1 Projekt Mieszkania dedykowane			MOPR	MOPR, WGK UM, GZNK
						2.2.6.2 Projekt Dom ekologiczny ze wsparciem Dolne Młyny			WRS UM	GIS, WRS UM, WGK UM, MOPR, organizacje pozarządowe
						2.2.6.3 Projekt Centrum Treningu Umiejętności Społecznych			MOPR	WRS UM, WGK UM, MOPR, organizacje pozarządowe
						2.2.6.4 Projekt "Zespół mieszkań wspomaganych Nasz Dom"			PSONI	PSONI
						2.2.6.5 Projekty najmu mieszkań na rynku prywatnym			WRS UM, MOPR	organizacje pozarządowe
						2.2.6.6 Projekt dot. mieszkań dla osób wychodzących na wolność			SPOWnW Emaus	Stowarzyszenie Pomocy Osobom Wychodzącym na Wolność "Emaus"
						2.2.6.7 Inne nowe projekty			WRS UM	WRS UM, WGK UM, MOPR, organizacje pozarządowe
		2.3	Funkcjonowanie wsparcia skierowanego do absolwentów Programu		2.3.1	Monitorowanie losów absolwentów Programu i wdrażanie dostosowanych do ich potrzeb usług społecznych	produktu	liczba absolwentów korzystających z pracy społecznej liczba zgłoszeń o zadłużeniach	MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe
					2.3.2	Prowadzenie pracy socjalnej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej			MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe
					2.3.3	Zgłaszanie pojawiającego się problemu zadłużenia u absolwentów Programu.			GZNK	GZNK, MOPR, organizacje pozarządowe
					2.3.4	Podejmowanie działań w przypadku pojawiającego się zadłużenia mieszkania z wykorzystaniem narzędzi zaplanowanych w Programie Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych			MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe
	3. Organizacja i doskonalenie systemu łączącego pomoc mieszkaniową z adekwatnym wsparciem, uwzględniającego kierunek deinstytucjonalizacji i indywidualizacji usług.	3.1	Dostosowanie lokalnych regulacji prawnych do realizacji Programu		3.1.1	Przygotowanie i przyjęcie do realizacji modelu mieszkań wspomaganych.	produktu	liczba zmienionych aktów prawnych liczba opracowanych aktów prawnych liczba wprowadzonych nowych dokumentów liczba opracowanych nowych koncepcji	WGK UM, WRS UM	WRS UM, WGK UM, MOPR, organizacje pozarządowe
					3.1.2	Przygotowanie i przyjęcie do realizacji modelu mieszkań ze wsparciem.			WGK UM, WRS UM	WRS UM, WGK UM, MOPR, organizacje pozarządowe
					3.1.3	Wprowadzenie zmian w przepisach lokalnych dot. funkcjonowania mieszkań chronionych uwzględniając zapisy Programu.			WGK UM, WRS UM	WRS UM, WGK UM, MOPR, organizacje pozarządowe
					3.1.4	Wprowadzenie pożądaných dla realizacji Programu zmian w uchwale o gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, w tym:				
						3.1.4.1 w zakresie udostępniania lokali mieszkalnych dla beneficjentów Programu.			WGK UM, WRS UM	WRS UM, WGK UM, MOPR
						3.1.4.2 w zakresie kryterium finansowego dostępu do mieszkań komunalnych dla beneficjentów Programu.			WGK UM, WRS UM	WRS UM, WGK UM, MOPR
					3.1.5	Przygotowanie i przyjęcie zasad dot. ustalenia odpłatności w mieszkaniach chronionych oraz zawierania umów cywilnoprawnych w mieszkaniach wspomaganych			WRS UM, MOPR	MOPR
					3.1.6	Przygotowywanie wzoru kontraktów z beneficjentami Programu			WRS UM, MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe
					3.1.7	Przygotowywanie wzoru umowy cywilnoprawnej z beneficjentami Programu regulującej zasady odpłatności.			WRS UM, MOPR	MOPR, organizacje pozarządowe
					3.1.8	Przygotowanie do wdrożenia koncepcji Społecznej Agencji Najmu			WRS UM	WRS UM, MOPR, organizacja pozarządowa
					3.1.9	Wprowadzenie okresu przejściowego pozwalającego na dostosowanie istniejących rozwiązań do nowego stanu prawnego				
		3.2	Koordynacja i zarządzanie Programem		3.2.1	Powołanie Zespołu Zarządzającego Programem dbającego o zachowanie równowagi i przepływów pomiędzy poszczególnymi elementami Programu oraz kwalifikującego do udziału w modelu mieszkań ze wsparciem.	produktu	liczba spotkań Zespołu Zarządzającego w podziale na podzespoły liczba osób zakwalifikowanych do udziału w Programie liczba opracowanych narzędzi monitoringu i ewaluacji liczba analiz liczba stosowanych form promocji liczba zatrudnionych osób	WRS UM	WRS UM, WGK UM, MOPR, organizacje pozarządowe
					3.2.2	Uaktualnienie zasad funkcjonowania zespołu ds. kwalifikowania do mieszkań wspomaganych.			MOPR	WRS UM, MOPR, organizacja pozarządowa
					3.2.3	Zbieranie kandydatur, przygotowywanie wykazów i weryfikacja kandydatur do mieszkań wspomaganych.			WRS UM	MOPR, WGK UM, organizacje pozarządowe
					3.2.4	Zbieranie kandydatur, przygotowywanie wykazów i weryfikacja kandydatur do mieszkań ze wsparciem.			WRS UM, WGK UM	MOPR, WGK UM, organizacje pozarządowe
					3.2.5	Przekwalifikowywanie mieszkań w zależności od zmiany potrzeb beneficjentów			Zespół Zarządzający Programem	MOPR, WGK UM, organizacje pozarządowe
					3.2.6	Opracowanie zasad współpracy realizatorów Programu w zakresie funkcjonowania absolwentów mieszkań wspomaganych i mieszkań ze wsparciem.			Zespół Zarządzający Programem	WRS UM, MOPR, WGK UM, organizacje pozarządowe
					3.2.7	Opracowanie narzędzia - kalkulatora, weryfikującego możliwość uiszczenia opłat przez beneficjentów w zależności od posiadanego dochodu			MOPR	MOPR
					3.2.8	Opracowanie metod i narzędzi monitorowania oraz stałe monitorowanie stopnia realizacji Programu			Zespół Zarządzający Programem	WRS UM, WGK UM, MOPR, organizacje pozarządowe
					3.2.9	Prowadzenie ewaluacji Programu			Zespół Zarządzający Programem	WRS UM, WGK UM, MOPR, organizacje pozarządowe
					3.2.10	Analiza i prognozowanie potrzeb rozwojowych dla poszczególnych elementów Programu.			Zespół Zarządzający Programem	WRS UM, WGK UM, MOPR, organizacje pozarządowe
					3.2.11	Promocja i upowszechnianie Programu			Wydział Promocji, Informacji i Komunikacji Społecznej	WRS UM, WGK UM, MOPR, organizacje pozarządowe
					3.2.12	Przygotowanie realizatorów do koordynacji i obsługi Programu			WRS UM, WGK UM, MOPR	WRS UM, WGK UM, MOPR

Uzasadnienie

Realizacja zadania polegającego na rozwoju mieszkalnictwa społecznego w środowiskach lokalnych, zapewniającego różne formy pomocy mieszkaniowej połączonej z dopasowanym do potrzeb wsparciem dla rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest jednym z kluczowych wyzwań polityki społecznej Miasta. Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego dla osób / rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2016 – 2023 (GPMS) odpowiada na taką zdiagnozowaną potrzebę. Program ten opracowany został zgodnie z rekomendacjami wynikającymi z Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030.

Zgodnie z art. 110 ust. 10 ustawy z 14 marca 2004 r. o pomocy społecznej Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej. Natomiast art. 17 ust. 2 w/w ustawy określa zadania własne gminy, do których między innymi należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

W budowanie Programu zaangażowani zostali wszyscy interesariusze współpracujący w ramach Gdańskiego Zespołu Mieszkalnictwa Wspomaganego powołanego Zarządzeniem Nr 1784/15 Prezydenta Miasta Gdańska. Program został także pozytywnie zaopiniowany przez Gdańską Radę Działalności Pożytku Publicznego.

Z uwagi na powyższe wydanie niniejszej uchwały jest zasadne.

Wnioskodawca:

Opinia Radcy Prawnego:

Sporządził:
.....
(imię i nazwisko)
Podpis

Zaakceptował:
.....
(imię i nazwisko)
Podpis

Uzgodniono:
.....
(imię i nazwisko)
Podpis

Zatwierdził:
.....
(imię i nazwisko)
Podpis